Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной 21-һээ гарана | № 180 (16703) | 1984 оной августын 5, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

БАРИЛГАШАДТА, ХАБСАРГАГШАДТА, АШАГЛАГШАДТА, МАШИНА БУТЭЭГШЭДТЭ, ПРОЕКТИРОВЩИГУУДТА, ПАРТИЙНА, СОВЕТ, ПРОФСОЮЗАЙ БОЛОН КОМСОМОЛОЙ ОРГАНИЗАЦИНУУДТА, ГАЗ ДАМЖУУЛХА УРЕНГОЙ—ЦЕНТР I ГЭЖЭ ГОЛ СОРГО ХООЛОЙН БАРИЛГАДА ХАБААДАҺАН БҮХЫ ХҮНҮҮДТЭ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

3 мянганһаа дээшэ километр утатай газ дамжуулха Уренгой—Центр I гэжэ гол сорго хоолойе болзорһоонь урид ашаглалгада оруулжа, туйлаһан шэнэ ехэ амжалтаартнай КПСС-эй Центральна Комитет ба СССР-эй Министрнүүдэй Совет үнэн зүрхэнһөө амаршална.

Газ дамжуулха Уренгой—Помары—Ужгород гэжэ сорго хоолойе барилгын һайн дүй дүршэлые хэрэглэн, таанад туйлаһанаа гансал батадхаа бэшэ, харин тэдэнээ үлүүлжэ шадабат. Ажалша коллективүүдэй түгэс эмхидхэлэй болон журамай, зохёохы эдэбхи үүсхэлэй, бүтээсэ ехэтэй техникэ шадамараар хэрэглэһэнэй, үйлэдбэриие эмхидхэлгые ба залан хүтэлбэрилгые нарижуулан һайжаруулһанай, партийна, совет, профсоюзай болон комсомолой организацинуудай политическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тусхай шэглэлээр ябуулһанай ашаар нимэ үрэ дүнгүүд туйлагдаба.

Газ дамжуулха шэнэ сорго хоолойе хурдан түргэнөөр барилга хадаа КПСС-эй ЦК-гай февралиин ба апрелиин (1984 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые дүүргэлгэдэ, СССР-эй Элшэ хүсэнэй программые бэелүүлгэдэ хэгдэһэн бодото хубита болоно.

Туйлаһанаараа һанаагаа амарангүй, газ дамжуулха Уренгой—Центр II гэжэ шэнэ сорго хоолойе болзорһоонь урид ашаглалгада оруулха үүсхэл гаргаһантнай үнэтэй сэнтэй байна.

Тус зорилгые бэелүүлхын ба арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тула таанад бүхы хэрэгтэй юумэ хэхэ бэзэт гэжэ батаар этигэжэ байһанаа КПСС-эй ЦК ба СССР-эй Министрнүүдэй Совет элирхэйлнэ.

Хүндэтэ нүхэдүүд, таанадта ажалай шэнэ амжалтанuудые, элүүр энхые, зол жаргал хүсэнэбди.

КПСС-эй Центральна Комитет. **СССР-эй Министрнүүдэй Совет.**

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ

ЭРДЭМ-ТЕХНИКЫН ДЭБЖЭЛТЫЕ ТҮРГЭДХЭХЭ ҮНДЭҺЭ ҺУУРИ ДЭЭРЭ АРБАН ХОЁРДОХИ ТАБАН ЖЭЛДЭ ЭКОНОМИКЫН АШАГ ҮРЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ ТАЛААР КПСС-эй ЛЕНИНГРАДАЙ ОБКОМОЙ ЯБУУЛЖЭ БАЙҺАН ХҮДЭЛМЭРИ ТУХАЙ

...техникын дэбжэлтые түр... үндэһэ һуури дээрэ арбан ... табан жэлдэ экономикын ... үрые дээшэлүүлхэ талаар ... Ленинградай обкомой бэе... байһан хүдэлмэри тухай ... КПСС-эй Центральна ... хаража үзэбэ.

... техникын туйлалтануудые ... хотын болон Ленингра... стиин арадай ажахыда бү... нэбтэрүүлһэнэй үндэ... дээрэ экономикын ашаг ... эшэлүүлхэ территориально... программа зохёохо та... нинградай областной пар... организациин гаргаһан үүс... ухала удха шанартай бай... баталан абтаһан тогтоол ... мдэглэгдэнэ. Ашаглагдажа ... предприятинуудые техничэ... рнь бүри һайнаар зэбсэг... шэнэдхэн хубилгаһанай ... дэлжэ байһан үйлэдбэриин ...-техникын хүсэнүүдые һай... хэрэглэһэнэй, комплексноор ... үүлһанай, шэнэ техникэ болон түрүү технологическа хүдэлмэринүүдые үргэнөөр хэрэглэһэнэй ашаар үйлэдбэриин ашаг үрые арбан хоёрдохи табан жэлдэ нилээд дээшэлүүлхые программа хараална.

Программа дотор хараалагдаһан хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэдэ экономикын ашаг үрые, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ арга олгохо, тэрэнэй ашаар арбан хоёрдохи табан жэлдэ үйлэдбэриин хэмжээнэй бүхы ургалтые туйлаха, гар ажалтай, мүн туһалбариин хүдэлмэри хэдэг хүдэлмэришэдые үсөөрүүлхэ болоно. Экономикын ашаг үрые дээшэлүүлхэ, техникэ болон технологиие нарижуулан һайжаруулха хэмжээнүүд хадаа продукцида материал гаргашалгые бага болгохо, тэрэнэй өөрынь үные хямдаруулха арга олгохо юм. Продукциин шанар үндэһөөрнь һайжаруулгада горитойхон анхарал хандуулагдаба. Тэрэнэй олонхи зүйлнүүдые Эсэгэ ороной болон дэлхэйн оронуудай эрхим һайн туйлалтануудай хэмжээндэ хүргэхые хараалагдана.

Энэ хадаа партиин XXVI съездын шиидхэбэринүүдые, арбан хоёрдохи табан жэлдэ, мүн бүри удаан болзорой хараатайгаар оронойнгоо экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүдэй талаар КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь К. У. Черненкын дэбжүүлһэн гол ёһонуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлгын бодото түхэл маяг мүн гэжэ энээниие КПСС-эй ЦК тоолоно.

Арбан хоёрдохи табан жэлдэ, мүн бүри холын хараатай түсэбүүдые зохёон бэлдэхэдээ, үйлэдбэриин эмхидхэлэй ашаг үрэтэй түхэл маягуудые зохёон бэелүүлхэ, тоолон тодорхойлдог техникэ үргэнөөр хэрэглэлгэтэй янза бүриин оньһожоруулагдаһан системэнүүдые нэбтэрүүлхэ, тэрэшэлэн томо территориально-үйлэдбэриин комплексдохи эрдэм-техникын дэбжэлтые түсэблэхэ ба хүтэлбэрилхэ талаар Ленинградай дүй дүршэл хэрэглэхыень СССР-эй Госпланда, эрдэм-техникын талаар СССР-эй Гүрэнэй комитедтэ, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, СССР-эй наукануудай Академидэ, министерствэнүүдтэ болон албан зургаануудта заагдаба.

Эрдэм-техникын туйлалтануудые хурдан түргэнөөр нэбтэрүүлһэнэй үндэһэ һуури дээрэ үйлэдбэриин хүгжэлтые түргэдхэхэ талаар хүдэлмэриингөө дүй дүршэл халан абалсаха зорилготой семинар-зүблөөе 1985 оной түрүүшын хахад жэлдэ Ленинград хотодо үнгэргэхэ гэһэн шиидхэбэри абтаа. Ленинградай предприятинууд дээрэ базова оньһожоруулагдаһан жэшээтэ үйлэдбэринүүдые, хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые болон мэргэжэлтэдые һургаха зорилготой цехүүд, участогуудые байгуулгын дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэхэ.

Научно-методическа хүтэлбэрилгэ хангахыень, программа дотор хараалагдаһан даабаринуудые бүри наринаар зохёогоод бодото дээрэнь бэелүүлгын хойноһоо хинамжалхыень СССР-эй Госпланда, эрдэм-техникын талаар СССР-эй Гүрэнэй комитедтэ, РСФСР-эй министрнүүдэй Соведтэ, СССР-эй наукануудай Академидэ дурадхагдаба.

Арбан хоёрдохи табан жэлдэ экономико болон тэрэнэй ашаг үрые дээшэлүүлхэ талаар шухала эрхэ нүхэсэл байһан, программаар хараалагдаһан даабаринуудые, 1984 онойнгоо түсэбүүдые болон баталан абтаһан социалис уялгануудые бэелүүлхэ, энэ табан жэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ ажалша коллективүүдые бүхы хэмжээгээрнь элсүүлэн эмхидхэлгэдэ партиин горкомуудай болон райкомуудай, эхин партийна организацинуудай эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри залан шэглүүлхыень КПСС-эй Ленинградай обкомдо дурадхагдаба.

Союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нууд, партиин крайкомууд, обкомууд, горкомууд болон райкомууд хадаа арбан хоёрдохи табан жэлдэ экономическа болон социальна хүгжэлтын түсэбүүдые зохёолгодо ажалша коллективүүдэй анхарал хандуулха уялгатай. Үйлэдбэриин ургалта туйлаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, материальна болон финансова арга нөөсэнүүдые арьбалха, продукциин өөрынь үные хямдаруулха ба шанарыень һайжаруулха талаар нэмэлтэ арга нөөсэнүүдые бэдэрэн олохо хэрэгтэ ажалшадые элсүүлэн эмхидхэхэ. Эрдэм-техникын дэбжэлтын туйлалтануудые бүри түргөөр нэбтэрүүлһэнэй үндэһэ һуури дээрэ үйлэдбэриин хүгжэлтэ хурдадхаха арга боломжонуудые эдэбхитэйгээр хэрэглэхэ.

ШАГНАЛ

Олон жэлдэ научно-педагогическэ хүдэлмэриие аша үрэ ехэтэйгээр ябуулһанайнь түлөө, түрэһөөр 60 жэлэй гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан Буряадай хүдөө ажахын институдай хүрьһэ шэнжэлгын кафедрые даагша Иван Афанасьевич **Ишигеновые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаба.

Олон жэл соо үнэн сэхээр хүдэлһэнэйнь түлөө, түрэһөөр 60 жэлэй гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан СССР-эй Регистрэй Хабаровска участогай ахалагша инспектор Юрий Александрович **Пантелеевые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаа.

МҮНӨӨДЭР — ТҮМЭР ЗАМШАНАЙ ҮДЭР

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ

ТИГЭЛ ДАБАРИИЕНЬ ДҮҮРЮУЛХАБ



М. И. Калининай нэрэмжэтэ ло... депо Зүүн-Сибиириин түмэр за... томо предприятинуудай нэгэн ...үү гарахагүй байха. Тиимэһээл ...ай бүхы — ехэ, бага коллек... ...дэлмэришэн бүхэн арбан нэгэдэ... жэлэй түсэб болон социалис ...ые сүм бэелүүлхын тула, хүсэл ...ойгоор ажаллана. Коллектив үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэрһэн мүрысөөн хүдэлмэришэн бүхэнэй ...ан ажалдаа зохёохы ёһоор хан... ехэ нүлөө үзүүлнэ.

Коммунис партиингаа Централь... ...эдэй февралиин, апрелиин (1984 ...үмүүдэй шиидхэбэринүүдээр ур... ...ригжоһон коллективүүднай ажа... ...хэл болон журам улам шангад... үйлэдбэриингөө шэнжэ шанар ...он һайжаруулхын, хүдэлмэри... ...эй харюусалга дээшэлүүлхын тү... ...эмсэл ябуулжа байнхай.

...деподо 23 жэлһээ үлүүтэй хүдэл... ...5. Эгээ түрүүн «Л» түхэлэй паро... ...егараар хүдэлжэ эхилээд, поезд ...гын бүхы мэргэжэл шудалажа ...Минии һурган хүмүүжүүлэгшэ, ...элөөр баян. Виктор Михайлович ...айн машинист болохо хэрэгтэм ...э туһаламжа үзүүлһэн юм. Мүн ...мда болоһон бүхы хубилалтанууд ...дэн дээрэ үнгэрөө. Паровоз, теп... ...лон электровозуудые жолоо... жэлнүүдэй ошохо тума дүршэл ...тай бологдоо. Тэрээнтэй хамта ...э этигэл найдабаритай, нэрэ хүн... ...ооб гэжэ һанагшаб. Харин тэрэ... ...өөр сэгнэжэ, ашыень харюулжа ...шэ минии нангин уялга гэжэ

...электровозой машинистээр хүдэл... ...лагшаарни залуу хүбүүн Сергей ... ажалладаг юм. Ехэнхидээ тү... ...й Улаан-Үдэ станциһаа Мысовая, Забайкальский станцинууд хүрэ... ...агбди. Республикымнай пред... ...үдта ерэһэн ашаае захигшадтань ... мүн пассажирска поезднуудые ...мда гаргадаг ажалтайбди. Ушар ... предприятинуудые түүхэй эд, ...үүдаар хангалга, үйлэдбэрил... ...укциинь саг соонь хэрэглэгшэд... ...гэлгэ гэхэ мэтын түсэбүүдэй ... бидэнһээ сэхэ дулдыдана гэжэ ...эдэрнэбди.

... нэгэдэхи табан жэлэй эхилһээр ... ажахын 390 мянган тонно ашаа ... Мүн байгша оной эхинһээ «Ша...йс» гэһэн тэмдэгтэй 3 поезд, ...аанай 11 поезд ябуулаад байна... хугасаа соо 19693 киловатт-час ... элшэ хүсэн алмагдаа.

...жалта туйлаха хэрэгтэмнай нүхэр ...арилсаан, социалис мүрысөөн ...хүргэнэ. Манай нүхэр Виктор Пе... ... хүтэлбэрилдэг локомотивна эки... ...нинэй мүрысэдэгбди. Тэдэнэр ба... ...э шэнги ажалтай юм. Үнгэрэгшэ ...үнгөөр экипажнай депо доторoo ... гараа. Харин мүнөө жэлдэ тэдэ... ажал хэрэгүүд урагшатайгаар ...оезд түрүү һуурияа алдахагүй гэжэ бүхы шадалаа элсүүлэн оролдонобди. Һүүлэй үедэ депогоймнай хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд бүри хүндэ ашаанай поезднуудые жолоодохо талаар турщалгануудые хэжэ байна. Энэ ехэ шухала, тон хэрэгтэй юумэн гэжэ һанагшаб. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй ашаар, арадай ажахын бүри ехэ ашаан зөөгдэхэ, дизельнэ түлишэ болон электрын элшэ хүсэн алмагдаха жэшээтэй. Мүн тиимэ нэгэ поезд бидэшье жолоодожо үзөөбди. Нормоор хараалагдаһан 3700 тонно ашаатай поезд ябуулхын орондо 4500 тонно ашаатай поезд жолоодообди. Эндэһээ тобшолол хэхэдэ, ерээдүйдэ бүхы поезднуудые хүндэ ашаанай болгобол, ашаа шэрэхэ талаар ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлхэ болоно ха юм.

Красноярска депогой түмэр замшад машинистын туһалагшагүйгөөр ганса машинист поездые жолоодохо гэһэн үүсхэл гаргаа һэн. Энэ үүсхэлыень депогоймнай коллектив һайшаан дэмжэжэ, һаядаа поезднуудые тиигэжэ жолоодохоор хараална. Депогоймнай түрүү хэдэн машинистнүүд шэнэ онол аргаар поезднуудые жолоодохо эрхэдэ түрүүлэн хүртөө. Мүн бишье тэдэнэй тоодо оролсоһондоо ехэ урматайб.

Мүнөөнэй үедэ өөрынгөө дүй дүршэлдэ, мэргэжэл шадабарида найдаад, гансал өөрынгөө урдахи ажалаа хараад ябажа болохо аал? Шадаһан, мэдэһэнээ залуушуулда дамжуулха, тэдэниие ажалдань һургаха гээшэ хууцанай хүдэлмэришэдэй нангин уялга бшуу. Ушар тиимэһээ депогой һурган хүмүүжүүлэгшэдэй соведэй гэшүүн болоһон шэнэ уялгадаа дабхар харюусалгатайгаар хандахые оролдогшоб.

Ганса ажал хүнэй ажабайдалые бултыень ээлдэггүй гээшэ ааб даа. Коллектив соо, хүн зоной дунда хүдэлдэг хадаа тэрэнэйнгээ ажал хэрэгээр, ажабайдалаар һонирхохо, али болохо талаһаань туһалха хэрэгтэй ха юм. Коллективтэмнай үнэхөөрөө нүхэр ёһоной харилсаа холбоон, оршон байдал тогтонхой. Энэ хадаа ажалай ябасада гол шухала, ехэ нүлөөтэй зүйлнүүдэй нэгэн мүн.

Электрын элшэ хүсэ алмаха талаар колоннынгоо ниитын инструкторай уялгатайб. Хамта ажалладаг нүхэдэймни үзүүлһэн этигэл найдабари намайе баһал зоригжуулдаг юм.

Хори гаран жэлдэ түмэр харгыда хүдэлжэ, элдэб урмашуулгада хүртэһэн байхаб. 1979, 1981 онуудай дүнгүүлээр «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн тэмдэгтэ хүртөө һэм. Мүн депогойнгоо Хүндэлэлэй грамотануудаар хэдэн дахин шагнагданхайб.

А. СМОЛЬЯНИНОВ,
Улаан-Үдын локомотивна депогой электровозой машинист.

НҮХЭР Н. И. РЫЖКОВ ГОРОДОЙ АЖАЛШАДТАЙ УУЛЗАБА

Уржадэр Улаан-Үдэдэ ерэһэн КПСС-эй Центральна Комитедэй секретарь Н. И. Рыжков городтой танилсажа, хэдэн предприяти болон эмхи зургаануудта ошоһон байна.

Үглөөнһөө Н. И. Рыжков локомотив-вагон заһабарилгын заводто ерэбэ. Эндэ тэрэниие КПСС-эй обкомой секретарь Л. В. Потапов, КПСС-эй Железнодорожно райкомой нэгэдэхи секретарь В. М. Горлов, КПСС-эй обкомой таһагые даагшанар И. М. Пытин, Н. А. Розанов болон предприятиин хүтэлбэрилэгшэд угтаа.

Предприятиин үүдэндэ заводто бүтээгдэһэн түрүүшын паровозой хүшөө табигданхай. Заводой директор В. В. Саржан хүндэтэ айлшанаа энэ хүшөөгэй дэргэдэ дүрэ зурагаа буулгахыень уриба.

— Заводой коллектив иимэ 558 паровоз бүтээһэн байна. Харин предприятиингаа ойн баяр болотор 11 мянган локомотив бүтээн гаргаа,—гэжэ тэрэ тайлбарилна.

Локомотив-вагон заһабарилгын заводой коллектив КПСС-эй ЦК-гай секретариие урма баяртайгаар угтаһан байна. Энэ айлшалалга заводой ойн баяртай тудаһаниинь онсо өөрын удхатай. Эдэ үдэрнүүдтэ Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын завод алтан ойгоо тэмдэглэжэ байна.

Забайкалиин эгээл томо промышленна предприятиин һуури 1932 ондо табигдаһан юм. Харин 1934 ондо эндэһээ түрүүшын заһагдаһан паровоз гараа бэлэй. Тэрэ гэһээр тус завод агууехэ транссибириин түмэр замай болон ороной бусадшье түмэр харгын локомотивууд болон вагонуудые заһабарилха хүсэтэ баазануудай нэгэ болоһон байна.

Заводые бүхы оромнай бодхоогоо. ВЛКСМ-эй ЦК-гай уряалаар тэрэ үедэ промышленна шэнэ түб бодхоолсохоёо Москва, Ленинград, Харьков, Ростов болон оронноймнай бусад хото городуудһаа 1500 залуу мэргэжэлтэд ерэһэн байна.

Алтан ойгоо угтажа байхадаа, орденто заводой коллектив өөрынгөө амжалта, туйлалтануудаар омогорхон ёһолно. Энээн тухай заводой начальник В. В. Саржан, парткомой секретарь А. Н. Колдунов хүндэтэ айлшандаа хөөрэбэ.

Заводой хүдэлжэ эхилһэн сагһаа хойшо 600 паровоз, 14 мянгаад ашаанай вагон гаргагдаһан байна. Ойн баярайнгаа үдэр болотор заводой коллектив 33 мянга гаран пассажирска вагон заһабарилаа. Энэ ойн баярта заводой коллектив вагонуудые холболгын зуу мянгадахи автомат түхеэрэлгэ гаргаһан, хахад миллион тонно булад шудхалаа, зуу мянган тонно үнгэтэ металлай шудхалаа хэһэн, зуу мянгадахи электрогагнуури бүтээһэн тухайгаа мэдээсээ.

Заводой коллектив ВЛ-8, ВЛ-60 түхэлэй электровозууд болон ТЭ-3 түхэлэй тепловозуудай заһабарилгын хүдэлмэриие гүйсэд ашаглан бүтээһэн, һүүлэй үедэ орон доторхи эгээл хүсэтэ ВЛ-80 түхэлэй электровозуудые заһабарилдаг болоһон байна.

ЛВРЗ-гэй коллектив үйлэдбэриин ашаг үрые саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ, бүтээн гаргадаг продукциингаа шанарые һайжаруулжа байдаг юм. Ганса арбан нэгэдэхи табан жэлэй хугасаа соо үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ хэмжээнүүдые бэелүүлһэнэй ашаар 3 миллион гаран түхэригэй экономическа ашаг үрэ абтаһан байна.

Нүхэр Н. И. Рыжков механическа цехэй хүдэлмэреэр һонирхон танилсаа. Цехэй начальник Г. И. Ганько хүндэтэ айлшанайнгаа бүхы асуудалнуудта тодорхойгоор харюусан, ажал хэрэг, бэрхэшээлнүүд тухайгаа хөөрэжэ үгөө. Хүдэлмэришэнэй кадрнууд дуталдана гэжэ тэрэ хэлээ.

— Хүдэлмэришэнэй салин хүлһэн хэды шэнээн бэ?—гэжэ Н. И. Рыжков һонирхобо.

— Цехтэмнай дунда зэргээр 310, заводтомнай — 296 түхэриг болодог. Энэ городой дунда зэргын хэмжээнэй салинһаа дээшэ.

Заводой якорна цехтэ нүхэр Рыжков изолировщигуудай хүдэлдэг газарта тогтожо, эндэхи хүдэлмэришэдэй шадамар бэрхээр хүдэлжэ байхыень һонирхон хараба.

— Халаан соогоо хэды деталь бүтээнэбта?— гэжэ тэрэ эндэхи хүдэлмэришэн Герасимовада хандаба.

— Табиие хэжэ үрдинэб,—гэжэ Галина Ивановна харюусана.

— Хэды жэлдэ эндэ хүдэлнэбта? Шадамар бэрхэ байнат.

— Арбан долоон жэл. Мэргэжэлэй үндэр шатада хүрэнхэйб.

Г. И. Герасимова — коммунис ажалай ударник, өөрын шанарай тамгатай мэргэжэлтэ юм.

Локомотивуудай мөөрнүүдые бүтээдэг цех соо цехэй начальник Г. Ф. Шкрадюгтай хөөрэлдөөн болобо. Нүхэр Г. Ф. Шкрадюк локомотивуудай заһабарилгын технологи тухай хөөрэхэдөө, эндэ заһабарилагдаһан локомотивууд машина бүтээлгын заводуудайхиһаа нэгэшье дутуугүй, зарим талаараа холо үлүүшье байдаг гэжэ тэмдэглэбэ.

Локомотив-хабсаралгын цехэй начальник А. С. Коренев ВЛ-80, ВЛ-60, ТЭ-3 түхэлэй локомотивуудай заһабарилгые ашаглаһан тухайгаа хөөрэбэ. Мүн үшөө хүндэшье, орёо наринашье локомотивуудай заһабарилга хэжэ шадаха байһан тухайгаа гэршэлэн, тус цехэй коллектив нүхэр Н. И. Рыжковто замбуулинай локомотивай дүрсэ бэлэг болгон бариба.

Цехэй газаахи сквер соо Н. И. Рыжков заводой хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзаһан байна. Тиихэдээ нүхэр Н. И. Рыжков гэр байраар, хүүгэдэй сад-яслинуудаар, эдеэ хоолоор хэр хангагдадаг тухайнь эхэнэрнүүдһээ һураба. Тиихэдэнь салин хүлһэн һайн, хүүгэд саад, яслинуудта ябана, гэр байра һайн гэжэ эбтэйгээр харюусаһан байна. Завод өөрын хамһабариин ажахытай. Гэбэшье гэр байрын талаар барилга гүйсэд һайнаар үшөөл хэгдэнэгүй.

Заводой үнинэй хүдэлмэришэн Клавдия Ивановна Фёдорова өөрынгөө хүдэлмэришэ уг тухай хөөрөө. Фёдоровуудай гэр бүлынхид энэ заводто хамта дээрээ 200 жэл шахуу хүдэлһэн байна. Эсэгэнь заводой түрүүшын үдэрһөө эндэ хүдэлһэн, эндэл хүбүүд, басагадынь, бэреэдүүдыньшье хүдэлнэ.

Тэрэнэй һүүлээр Н. И. Рыжков авиационно завод айлшалжа, тус предприятиин цехүүдэй ажахытай танилсажа, хүдэлмэришэдтэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэй хөөрэлдэһэн байна. Заводой ахамад инженер В. И. Каверин предприяти тухайгаа тодорхойгоор хөөрэжэ үгэбэ. Н. И. Рыжков заводой хүдэлмэришэдтэй хөөрэлдэжэ, эндэхи станогуудай техническэ арга боломжо, бүтээсэ тухай асууһан, хүдэлмэришэдэй ажабайдалаар һонирхоһон байна. Хүндэтэ айлшантай хөөрэлдэһэн А. А. Баинов, А. И. Дунаев гэгшэд эндэ ажаллахада, ажаһуухада һонирхолтой һайн, ажалайнгаа эршые үшөөшье дээшэлүүлжэ боломоор гэжэ харюусаа.

Хүндэтэ айлшан «Рассвет» гэжэ Соёлой ордондохи авиазаводой музейдэ ороһон байна. Эндэхи хүндэтэ айлшадай һанамжа, дурадхалнуудай дэбтэр соо тэрэ иигэжэ бэшэһэн байна: «Хүндэтэ самолет бүтээгшэд! Танай заводтой зүрхөө ханангяар танилсабаб. Мүнөө үеын техникэ ехэ һонирхолтой байгаа. Заводой бүхы коллектив энэ техникэеэ шадамараар хэрэглэн, манай Эхэ ороной аша туһада ажаллана гэжэ ойлгохоор».

Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай хүдэлмэришэд хүндэтэ айлшанаа баяртайгаар угтаба. Комбинадай директор К. П. Альцман, парткомой секретарь Д. П. Могоева болон профкомой түрүүлэгшэ Л. П. Синицкий гэгшэдээр үдэшүүлэн, нүхэр Н. И. Рыжков комбинадай цехүүдээр ябажа, бүд нэхэлгын шэрдэлгын үйлэдбэритэй танилсаһан, бүдүүдэй выставкэ хараһан байна. Удаань комбинадай директор Социалис Ажалай Герой К. П. Альцмантай һонирхолтой хөөрэлдөөн болоо. Энэ хөөрэлдөөнэй үедэ Клавдия Павловна өөрынгөө һалбариин шиидхэгдээгүй асуудалнууд дээрэ тогтоһон байна. Тодорхойлон хэлэбэл, тэрэ трикотажна үйлэдбэри хүгжөөхэ тухай, оёдолой үйлэдбэриин гээгдэлнүүд тухай хөөрөө.

Нооһо һамнан бүд нэхэхэ цех бариха талаар туһаламжа үзүүлхыень комбинадай директор гуйба. Комбинадай цехүүдтэй танилсаад байхадаа, Н. И. Рыжков предприятиин үйлэдбэридэ үндэр сэгнэлтэ үгэһэн байна.

Энэл үдэр нүхэр Н. И. Рыжков гадар трикотаж хубсаһанай фабрикада ошобо. Предприятиингаа үйлэдбэри тухай, саашанхи зорилгонууд болон бэрхэшээлнүүд тухай фабрикын ахамад инженер Л. Н. Воронина хүндэтэ айлшандаа хөөрэжэ үгөө. Фабрикада гаргагдадаг зүйлнүүд айлшанда харуулагдаһан байна.

Н. И. Рыжков городтой танилсажа, магазинуудта ороһон, худалдан абагшадтай хөөрэлдэһэн байна.

Улаан-Үдэ городтой танилсан ябахадань, Н. И. Рыжковтой КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Беляков, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Б. Саганов, КПСС-эй обкомой секретарь Л. В. Потапов, КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь В. С. Тимашов, партиин Железнодорожно, Октябрьска райкомуудай нэгэдэхи секретарьнар В. М. Горлов, И. А. Антакшинова гэгшэд ябалсаһан байна.

* * *

Үсэгэлдэр КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр Н. И. Рыжков Хойто-Байгалай район ошожо, Байгал-Амарай түмэр замай барилгашадай ажал хэрэгүүдтэй танилсаһан байна.

И. КАЗАНЦЕВ.



ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Н. И. Рыжков гадар трикотаж хубсаһанай фабрикын хүдэлмэришэдтэй хөөрэлдэжэ байна.

МҮНӨӨДЭР—ТҮМЭР ЗАМШАНАЙ ҮДЭР

ШЭНХИНЭЭТЭ ХАРГЫН ЭЗЭД

Совет ажалша арад олон баярта һайндэрнүүдтэй гээшэ. Тэдэнэй нэгэн—августын эхиндэ тэмдэглэгдэдэг түмэр замшадай һайндэр болоно. Энэ үдэр Эхэ оронойманай шэнхинээтэ замай залуурщад заншалта гуримаараа амжалтата ажалайнгаа дүнгүүдые согсолдог, түрүүшүүлэз тодоруулжа, хүндэлэн ёһолдог, урдахи шэнэ зорилгонуудаа хараалдаг байха юм. Мүн манайшье отделениин түмэр замшад энэ һайндэрые баяр ёһололой оршон байдалда тэмдэглэнэ.

Гэхэтэй хамта энэ жэлэймнай һайндэр онсо өөрын шэнжэтэй. Юуб гэхэдэ, бидэ һаяхан түмэр замай отделениингэз алтан ойе, Россин гүрэнэй бүридэлдэ Буряад ороной һайн дураараа ороһоор 325 жэлэй ойе тэмдэглэһэн байнабди. Тиихэдэ ороной түмэр зам дээрэ болон манайшье отделенидэ болоһон асари ехэ хубилалтануудые омогорхон тэмдэглээ һэмди.

Урдань Дээдэ Үдэ станци табан харгытай, тулюурхан паровозуудтай, дүрбэн мөөртэ вагонуудтай, ащаанай табан паар поездтой байһан һаань, мүнөө манай түмэр замай Улаан-Үдын отделени эхинһээ адаг хүрэтэрөө мүнөө үеын оньһон техникээр гүйсэд хангагданхай хүсэтэ электромагистраль болонхой гээшэ. Поезднуудые залан хүтэлхэ түбэй түхеэрэлгэ, стрелкэ болон дохёонуудые тааруулан хүдэлгэхэ автомат оньһон, диспетчерскэ хиналта, поезднууд хоорондын болон хүтэлбэриин радио-холбоон гэхэ мэтэ найдамтай һайнаар хүдэлнэ.

Мүнөө сагай орёо нарин оньһон техникын болон хүдэлмэришэдэй оролдосотой шадамар ажалай ашаар бидэ арадай ажахын ашаа болон пассажирнуудые зөөхэ долоон һарынгаа түсэбые сүм дүүргэжэ амжаһан байнабди. Ашаа зөөхэ талаар гүрэнэй түсэб болзорһоо холо урид, июлиин 17-до дүүргэгдээ һэн. Тиигэжэ түсэбтэ даабариһаа гадуур 500 мянган тонно ашаан зөөгдөө. Харин шулуун нүүрһэ зөөлгэ августын хоёрдохи хахадай түсэбөөр ябуулагдана.

Энэ амжалтые туйлаха хэрэгтэ нэн түрүүн манай эрхим хүдэлмэришэд, ажалай түрүүшүүл ехэ хубитаяа оруулһан байха. Тэдэнэй тоодо Слюдянка, Байкальск, Мысовая, Сэлэнгэ станцинуудай наначальнигууд В. Д. Кутузов, Ю. М. Игонин, А. Г. Востриков, В. И. Косс гэгшэдые нэрлэлтэй. Энэ жэлэй хоёрдохи кварталай социалис мүрысөөнэй дүнгөөр отделениин захиргаанай, партийна, профсоюзай комитедүүдэй дамжуулгын Улаан туг Загастай, Баратын станцинуудай коллективүүдтэ үгтэһэн байна. Тус коллективүүдые эбтэй эетэй, эмхидхэл һайнтай ажалайнь түлөө манай отделениинхид хүндэлдэг гээшэ.

Вагонуудые хэрэглэлгэ эрид һайжараа. Вагон бүхэндэ ашаа тээлгын 0,2 тонноор дээшэлүүлһэнэй ашаар манай отделенидэ 780 вагон сүлөөлэгдэнэ.

Хүндэ ашаатай поезднуудые жолоодохо. тэдэниие холбохо ба һаадгүйгөөр замда гаргаха талаар Москвагай түмэр замщадай гаргаһан үүсхэлые манай отделениинхид үргэнөөр дэмжэһэн юм. Тиигэжэ өөрынгөө харгыда тааралдуулан хүндэ ашаатай поезднуудые жолоододог болонхойбди. Энэ жэлдэ, жэшээлэн хэлэбэл, түсэбөөр хараалагдаһанһаа 27 тонноор, харин нёдондо жэлэйнхидэ орходоо, 60 тонноор хүндэ ашаатай поезднууд ябуулагдана. Поездын ашаае 100 тонноор хүндэ болгохо зорилго табинхайбди. Манай түрүү машинистнүүд А. М. Видяк, А. Ф. Качук, А. В. Вахов болон бусад диспетчерскэ албатай үгээ ойлголсон хүдэлжэ, нэгэ локомотиваар 4700 тонно хүрэтэр хүндэ поезднуудые жолоодон ябуулдаг болоо.

Манай Улаан-Үдын отделениин вагонно ажахын хүдэлмэришэд мүн лэ үйлэдбэриин үндэр үрэ дүнгүүдые туйлана. Энэ жэлэй долоон һара соо вагонуудые деподо заһабарилгын түсэб 101,5 процент, ажалай бүүтэсэ дээшэлүүлхэ түсэб 106,2 процент дүүргэгдэжэ, заһабарилгын үнэ сэн 0,8 процентээр хороогдоһон байна. Эндэ эрхим ажалаараа шалгарһан түрүүщүүлые нэрлэбэл, вагонно депогой дархан И. В. Синяков, вагонуудые шалгагша Ю. М. Гуторов, слесарь П. Я. Яковлев, пассажирска вагонуудай проводник А. Г. Леонова болон бусад түмэр замшадай заншалта һайндэрые амжалтатайгаар угтаба.

Зунай саг-түмэр замшадай ажалай халуун хаһа. Энэ үедэ хэр зэргэ хүдэлһэнһөөмнай бүхы жэлэймнай дүн дулдыдаха. Тиимэһээ замшад илангаяа оролдосотойгоор хүдэлнэ. Августын 1-нэй байдалаар, 102 километр харгыда капитальна, 26,5 километр харгыда дунда зэргын заһабарилга хэгдэһэн, 38 комплект стрелкэ һэлгэгдэһэн байна. Эндэ Мысовойн, Сэлэнгын, Горхоной, Гусиноозерскын замай дистанцинуудай коллективүүд илангаяа һайн ажалаараа шалгараа. Тэндэхи харгынууд ходоо һайнаар заһабарилагданхай байдаг. Тэдэнтэй хамта хэлхеэ холбооцод, энергетигүүд мүн эрхим һайнаар хүдэлнэ. Байгша оной хоёрдохи кварталай дүнгөөр ахалагша электромеханигууд К. Кокин, И. Тычкин, С. Запарин, Ю. Мамонов, У. Трофимова гэгшэдэй участогууд түрүү зэргэдэ гараһан байха юм.

Хүндэ ашаатай поезднуудые гол замаар ябуулха талаар энергоучастогуудай хүдэлмэрилэгшэд ехэ оролдолго гаргана. Заудинск-Наушки участогай энергетигүүд байгаалиин хэдышье хүшэр эрхэ байдалда түмэр замые элщэ хүсөөр таһалгаряагүй хангана.

Манай отделенидэ һүүлэй жэлнүүдтэ пассажирнуудые хангалгын түрүү онол арганууд үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Сагһаань урид сэхэ ошохо, гэдэргээ бусаха биледүүдые худалдаха гурим нарижуулагдана. Гэбэшье эндэ дутагдалнууд үшөөл бии. Пассажирска поезднуудай гээгдэхэ, вагонуудай рейсдэ бэлдэгдээгүй байха, билет абаагүй пассажирнуудай ябаха ушар али олон үзэгдэнэ.

Заншалта һайндэрөө тэмдэглэжэ байхадаа, мүнөөдэр бидэ ганса поезд жолоододог, зам харадаг хүнүүдые бэшэ, мүн манай ОРС-ын хүдэлмэрилэгшэдые, эмшэд, хүүгэдые хүмүүжүүлэгщэд гэхэ мэтэ бүхы манай хүдэлмэрилэгшэдые амаршалха байнабди.

В. ТОКМАКОВ,
Улаан-Үдын түмэр замай отделениин начальнигай орлогшо.



БАМ





ЭЗЭН ЁҺООР ХАНДАХА

Минии хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд даажа абаһан ажал хэрэгтээ ехэ харюусалгатайгаар хандадаг, үдэр бүриингөө даабари үлүүлхын тула оролдодог. Барилгын ёһотой эзэн байхын тула ганса даабаряа дүүргэхэ бэшэ, харин холо үлүүлхэ, барилгын материал арьбалха, шэнэ онол арга, оньһон техникэ үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ ёһотойбди. Ажалай бүтээсэ түсэбһөө гадуур нэгэ процентээр дээшэлүүлхэ, барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин өөрынь үнэ сэнгые 0,5 процентээр нэмэжэ хямдаруулха хэрэгтэ мүн лэ ехэ анхарал хандуулнабди.

Бригадымни гэшүүд дүрбэдэхи жэлээ БАМ-аи барилгада хабаадалсажа, Буряадай участогай эгээл зүүн захада Гаксимо посёлок бодхоолсожо байна. Бидэ «Буряадай комсомолец» отрядай гэшүүдтэй 1980 оной август һарада эндэ ерэжэ, байрын гэрнүүдые, столово, магазин, сад-ясли, һургуули, больница барилсаабди. Мүнөө манай Таксимо посёлогто хүүргэ баригшад, түмэр замай далан бэлэдхэгшэд, түмэр замшад, транспортна барилгашад ажаһууна, ажаллана.

Эдэнэй олонхинь түмэр харгын барилгада сэхэ хабаадалсана. Байгша оной октябрь һарада БАМ-ай һүүлшын рельс холбожо, Лենэ мүрэнэй эрьеһээ Амар мүрэн хүрэтэр поезднуудые ябуулха гэһэн хүсэл эрмэлзэлтэйгээр БАМ-ай барилгашад ажаллажа байнхай. Урдань дүлии балай байһан Муяын голоор ашаатай поезднууд Витим хүрэтэр гүйлгэлдэнэ.

Минии хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд бии байгаа арга боломжонуудаа сүм хэрэглэжэ, байрын гэрнүүдые саг болзортонь эрхим шанартайгаар ашаглалгада тушаахые оролдодог гээшэ.

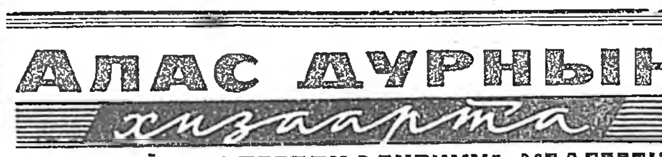
Үнгэрһэн жэл Таксимодо үргэн һаруул сонхонуудтай соёлой байшан ашаглалгада тушаагдаа бэлэй. Энэ байшангай зал соо 600 хүн һууха аргатай. Эндэ библиотекэ нээгдэнхэй. Иимэ гоё һайхан соёлой байшан бүхы Буряадай участок дээрэ үгы юм.

Энэ байшангай дотор талын хүдэлмэриие манай бригадын коллектив дүүргэһэн юм. Бригадын гэшүүдэй оролдосо, үүсхэл гаргаһанай ашаар лэ соёлой байшан хараалагдаһан болзортоо ашаглалгада тушаагдажа, посёлогоймнай ажалшад шэнэ байшан соо кино, һонирхолтой концертнүүдые харадаг болоо. Мүн лэ бригадымни басагадай эзэн ёһоор ажалдаа хандажа, үнэн сэхээр хүдэлһэн дээрэһээ больницын комплексын, спортын залай томо корпусууд мүн лэ хараалагдаһан болзортоо ашаглалгада тушаагдаа бэлэй.

«Буряадай комсомолец» отрядай гэшүүд — залуу барилгашад Света Болхоева, Шура Балдандоржиева, Таня Шинаева, Рая Буренкова, Анна Афанасьева болон бусад дүрбэн жэлэй туршада БАМ-ай барилгада хабаадалсажа, баян дүршэлтэй болонхой.

Таксимо посёлогой байрын гэрнүүдэй хахадыень бидэ барилсаабди гээд бригадымнай басагад хэлсэдэг. Эдэнэр зүбшье юумэ хэлэнэ даа. Бидэ һургуулиин, соёлой байшангай, спортын, больницын корпусуудай дотор талын хүдэлмэри хэхынгээ хажуугаар байрын гэрнүүдые барилсанабди. Барилгашадые байраар хангаха асуудал БАМ-ай эгээл шухала асуудалнуудай нэгэниинь мүн.

Бидэ үнгэрһэн жэлэй туршада 4 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра ашаглалгада тушаагаа һэмди. Байгша жэлдэ 5 мянган дүрбэлжэн метр байра тушааха ёһотойбди. Энэ даабариин дүүргэлтэ манай бригадын хүдэлмэришэдһөө сэхэ дулдыдана. Үдэр бүриин даабари дүүргэхэ, үлүүлэн дүүр-





„АЛТАН" ОЙГОО ТЭМДЭГЛЭБЭ

Түмэр замшадай заншалта һайндэрэй, урдахана Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой проходнойн хажууда Буряадай гигантда бүтээгдэһэн түрүүшын паровозой хүшөө нээлгэдэ зорюулагдаһан митинг болобо. Түрүүшын табан жэлнүүдэй баатар хүдэлмэришэдэй ажалша гарнуудар бүтээгдэһэн ууралаар хүдэлдэг машинануудай үе сагай түлөөлэгшэ «СО» паровоз эндэ заводой харшаһаа гаража алас холо руу шуумайһан шэнгеэр табяатай.

Олон зоной сугларһан энэ митингдэ КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь Л. В. Потапов, ЛВРЗ-гэй парткомой секретарь А. Н. Колдунов, заводой түрүүшын барилгашадай нэгэн А. А. Голиков, комсомол-залуушуулай фронтовой бригадын гэшүүн байһан заводой ветеран Е. П. Ревутский, зэд шудхалгын цехэй электрослесарь П. Г. Хромых, вагон хабсаралгын цехэй мастер Е. П. Дылыкова, заводой начальник В. В. Саржан гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Үнгэрһэн, мүнөөнэй үе сагуудай холбоон тухай, ажалай ба дайшалхы алдар солын заншалууд тухай хэлэгдээ. Энэ хүшөө хадаа заводой ветерануудта үзүүлһэн хүндэлэл, ажалай, дайшалхы баатаршалгын дурасхаал, залуу үетэндэ һургаал болохо бшуу.

Ажалайнгаа газарһаа, станогуудайнгаа хажууһаа хүдэлмэриингөө хубсаһаар ерэһэн хүнүүд, орден, медальнуудаа зүүһэн ветеранууд баяр ёһололой митингдэ сугларанхай. Баатар ажалай дурасхаал болгон табигдаһан «СО-17-1501» паровоз байлдаанай талмайһаа бусаһан баатар мэтэ мандайн зогсоно.

Паровоздо мемориальна хабтагай хадаха хүндэтэ эрхэ Социалис Ажалай Герой Б. З. Поздеев, түрүүшын паровоз заһабарилгада хабаадалсаһан ветеранууд С. И. Козлов, С. Г. Попов, заводой слесарь К. Ходонов, изолировщица Л. Б. Василенко гэгшэдтэ үгтэбэ. Тэдэнэр Советскэ Союзай Гимнын жабхаланта аялга доро тэрэ хабтагай хадаа.

* * *

Уржадэр августын 2-то локомотив-вагон заһабарилгын заводой соёлой ба техникын орден соо Түмэр замшадай үдэртэ болон заводой 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан болобо. Эндэ КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. М. Беляков үгэ хэлээ. Тэрэ заводой коллективтэ РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамота болон КПСС-эй обкомой, республикын Верховно Соведэй Президиумэй, Министрнүүдэй Соведэй, Облсовпрофой болон ВЛКСМ-эй обкомой амаршалгын бэшэг барюулба.

Заводой олон хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ СССР-эй зам харилсаанай министерствын шангууд барюулагдаа.

Л. ЛЕВЧЕНКО.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: заводой ажалай ветеранууд; митингын үе.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

БАЯРАЙ СУГЛААН

Ороной транспортын талаар болоходоо түмэр харгын удха шанарынь угаа ехэ юм. Арадай ажахын түрүү һалбаринуудай нэгэн бологшо түмэр замай транспорт хүдэлмэриее оролдосотойгоор һайжаруулна.

Ажалдаа ажалшан бүхэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, эрдэм, техникын дэбжэлтые түргэдхэхэ зуураа, ороной бүхы түмэр замуудай коллективүүд хүндэ ашаатай составуудые жолоодохо мэтын шухала арга ноосэнүүдые улам үргэнөөр хэрэглэнэ. Түмэр замшад энэ шэглэл дээрэ пассажирнуудые хангалга саашадань һайжаруулха арга боломжонуудые бэдэрнэ.

Түмэр замшадай Үдэртэ зорюулжа үнгэргэгдэһэн баярай суглаанда хабаадагшад партиин XXVI съездын, мүн КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, энэ һалбариингаа хүдэлмэри нарижуулан һайжаруулха тухай хэлэһэн байна. Энэ баярай суглаан августын 3-да Москвада үнгэргэгдөө.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Г. А. Алиев, министерствэнүүдэй болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, үйлэдбэриин түрүүшүүл, ниислэлэй олониитын түлөөлэгшэд президиумдэ һуулсаа.

Зам харилсаанай министр Н. С. Конарев элидхэл хээ.

Жэлэйнгээ болон бүхы табан жэлэй харюусалгатай даабаринуудые дүүргэхын тула хүсэ шадалаа гамнахагүйбди гээд түмэр замшад найдуулба.

(ТАСС).



Зүүн-Сибириин түмэр замай Селенгинскын дистанцида ажалай ветеран Николай Кириллович Беломоевые мэдэхэгүй хүн хомор байха. Эндэхи заһабарилгын мастерскойдо хүдэлжэ эхилһээр тэрэ дүшэ гаран жэл болоо. Николай Кириллович слесариин һурагшаар ажалайнгаа намтар эхилһэн юм. Удаань слесарээр, наладчигаар ажаллаһан байна. Бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаһанайнгаа түлөө коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Мүн тэрэнэй дүрэ зураг районой Хүндэлэлэй самбарта оруулагданхай. Мүноо Николай Кириллович—механик-наладчик юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. К. Беломоев.

М. СУТУРИНАЙ фото.

ШАГНАЛ

Үйлэдбэридөө һайн үрэ дүн харуулһанайнь, локомотивна депогой хүдэлмэриие нарижуулан һайжаруулха ба хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ хубитаяа оруулһанайнь түлөө ВСЖД-гэй Улаан-Үдын М. И. Калининай нэрэмжэтэ локомотивна депогой машинист-инструктор Анатолий Владимирович Ларинцевта **«Буряадай АССР-эй транспортын габьяата хүдэлмэрилэгшэ»** гэһэн хүндэтэ нэрэ **зэргэ олгогдоо.**

* * *

Түмэр замай транспортын хүгжэлтэдэ ехэ хубитаяа оруулһанайнь түлөө ВСЖД-гэй дохёо дамжуулгын ба хэлхеэ холбооной Улаан-Үдын дистанциин оньһожоруулагдамал добын начальник Валерий Владимирович **Шербакта «Буряадай АССР-эй габьяата инженер»** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоһон байна.

* * *

Социалис мүрысөөндэ амжалта туйлаһанайнь түлөө, Түмэр замшанай үдэртэй дашарамдуулан, ВСЖД-гэй Улаан-Үдын станциин ахалагша инженер Фаина Васильевна Ионина Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнагдаа.

АЛАС ДУРНЫН *хизаарта*

ТАСС-АЙ КОРРЕСПОНДЕНТНУУД МЭДЭЭСЭНЭ

АЖАЛАЙ ЧЕТВЕРТИИЕ ЭРХИМЭЭР

Һү һаамаараа һүүлшын һүрида ябадаг бүлэг үнеэдые һаагшадай хүндэтэ хоёрдохи һуурида гарахада, «Свободненский» совхоздо ехэ гайхалдаа һэн. Дүй дүршэлтэй һаалишад бэшэ, харин нютагай Малосазанска дунда һургуулиин ахалагша классайхид тэрэ бүлэг үнеэдые харууһалдаг болоһон байгаа бшуу.

Һургуулиие шэнэдхэн хубилгаха тухай проект зүбшэн хэлсэлгын үедэ һурагшадай үйлэдбэриин бригадын гэшүүд совхоздоо тэжээлэй ургамалнууд болон овощ ургуулхадань ганса туһалха бэшэ, мал ажахыдань хүдэлхэбди гэжэ мэдүүлээ юм. Совхозой хүтэлбэрилэгшэдһөө бүлэг үнеэдые эрижэ абаад, харууһалалгын бүхы ажал өөһэдөө хэжэ эхилбэ. Һурагшадай бригадада дүй дүршэлтэй һаалишан һурган хүмүүжүүлэгшээр томилогдобо.

Түрүүшээр басагадта хүндэхэн лэ байгаа. Һая тугаллаһан залуу мал түрүүлэн һаахадаа тухашаралдадаг һэн. Машинаар үнеэ һааха операторай мэргэжэлдэ һургуулидаа һураһан ахалагша классайхид удаан зобонгүй ажалдаа дадаа. Басагадта хүбүүд оролдосотойгор туһалжа, зунай лагерьта саг соонь уһа асаржа үгэдэг, залуу һаалишадта холимог тэжээл малдаа эдюулхэдэньтуһалдаг байба.

Ажалай четверть дүүрэхэ дүтэлжэ байна. Теэд тэрэниие бидэ зунай дүүрэтэр үргэлжэлүүлхэ гэжэ шиидээбди,— гэжэ бригадир Лена Лысенкова хөөрэнэ.— Иигэжэ хүдэлхэдөө, ерээдүйнгөө мэргэжэл тухай ехэ юумэ мэдэжэ абаабди. Олонхимнай һургуулияа дүүргэхэдээ, фермэдэ ерэжэ хүдэлхөөр шиидээ, заримамнай хүдөө ажахын институдай зооинженернэ факультедтэ орохо хүсэлэнтэй.

Малая Сазанка,
Амарай область.

ТАСС-ай корр.

ТУНДРАДА НЮТАГЖАГШАД

Магаданай агнуури эрхилэгшэд Колыма,Чукотко дээрэ булганай зүргын карта зохёобо. Ороной зүүн-хойто зүгэй областиин ой тайга соо тэдэнэр булганай тоо бүридхөө.

Энэ үнэ сэнтэй ан хэдэн зуун жэлэй туршада Сибириин, Алас-Дурнын ой тайгада ажамидарна. Энэ ангай арһан тон үнэтэйгөөр сэгнэгдэдэг. Тиимэһээ зуун жэлэй эхиндэ булганай тоо тон үсөөрһэн, Колыма, Чукоткын ой тайга соо үгы шахуу болоһон юм.

Булганай тоо олошоруулха талаар мэргэжэлтэд ехэ юумэ хэһэн байха юм. Камчатка, Яхад, Хабаровска хизаарай ой тайга соо баригдаһан булганууды хадын горхонуудай дэргэдэхи ой соо хэдэн жэлэй туршада табижа байгаа. Эдэ ангууд ой тайгын шэнэ шэнэ газарнуудта нютагжаа.

Магадан.

ТАСС-ай корр.

ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЫН ЭРИЛТЭ ҺУЛАДАНА

Мухар-Шэбэрэй районой Суулгын совхозой отделениинүүдтэ үбһэшэдэй хүдэлмэриин дүнгүүд, ажалайнь бүтээсэ лад ондоонууд. Гашей тосхоной хоёрдохи отделениин оньһожоруулагдаһан звеное А. Г. Лощенков хүтэлбрилдэг юм. Энэ звенодо 14 хүн хүдэлнэ, тэдэнэр 3600 центнер шэмэ ехэтэй үбһэ хуряажа абаха түсэбтэй. Харин отделениин үбһэшэд бүхыдөө 11000 центнер малай тэжээл бэлэдхэхэ зорилготой. Һүүлэй мэдээгээр, 1000 центнер үлүүтэй үбһэн бэлэдхэгдэнхэй. Зүгөөр бүхы отделенеэрээ 2790 центнер тэжээл хуряажа абанхай. Эндэхи звенонууд үглөөгүүр эртэ гаража, үдэшэ орой болотор хүдэлнэ. Энээн тушаада отделениин тракторна бригадын бригадир Г. Т. Кушнарев манда иигэжэ хөөрэнэ:

— Июнь, июль һаранууд та хура бороо багаар орожо, ногооной ургаса нёдондо жэлэйхиһээ муу. Тиигэбэшье отделениин үбһэшэд, хүдэлмэришэд эдэбхи оролдолго харуулжа, түсэбтэ даабарияа гүйсэд дүүргэхэ зорилготойбди.

Энэ отделениин тарянай тоог дээрэ АВМ.1,5 агрегат хүнхинэн хүдэлжэ, абланиинь холо ойгуур сууряатана. Хүхэ утаан өөдөө хөөрэжэ, хүбэн үүлэндэ тулан ошоно хэбэртэй. Шэмэ ехэтэй, витаминтай ногооной гурилһаа 7000 центнер гранулированна тэжээл бэлэдхэхэ түсэбтэй. Агрегадые даагша И. К. Покацкий иигэжэ хэлэнэ:

— Мүнөө үедэ 1100 центнер гранул бэлэн болонхой. Июлиин 11-һээ АВМ хүдэлжэ эхилээ һэн. Донник сабшанабди,. 200 гектарай 30-ниинь үлөөд байна. Районһоо эльгээгдэһэн 30 хүн агрегадтамнай ногоо сабшана. Түсэбтэ даабарияа дүүргэхэ дүүрэн эрмэлзэлтэй ажалланабди.

Совхозой 3-дахи отделени энэ ажахын түб Суулга тосхондо оршодог. Энэ отделенидэ оньһожоруулагдаһан 2 звено үбһэндэ һаянай гаранхай. Мүн хонишод Б. Биликтуевай, О. Гомбоевой Б. Дашиевай звенонууд үбһэ сабшана Осор Нимаевич Батомункуевай даадаг оньһожоруулагдаһан звеногойхид Бэлшэр гэжэ сабшалан дээрэ хүдэлнэ. Звено 7 трактортай. Тэрээнһээ гадна ондоо элдэб техникэ яһала бии. Тэрэ тоодо, хоёр косилка, хоёр тармуур, үбһэ суглуулдаг һүрилдэг түхеэрэлгэнүүд гэхэ мэтэ болоно. Теэд үбһэндэ гараһанһаа хойшо урагшатай ажал хэгдээгүй.

— Тракторнууд дуталдана. Сабшажа, тармажа байха үедөө нэгэн доро һүрилэлгэ ябуулагдажа шадагданагүй, — гэжэ звеное даагша О. Н. Батомункуев мэдүүлнэ. — Тармалгаяа гү, али үбһэ суглуулгаяа дүүргээд, һүрилэлгээ эхилнэбди. Тиимэһээ үдэр соо хэды дахин түхеэрэлгэнүүдээ һэлгэжэ байгаад, тракторнуудтаа шагтагалнабди, — гээд тэрэ үгэсэ үргэлжэлүүлбэ.

Энэ звено июлиин 15-да үбһэндэ ороод, һаял һүрилжэ эхилһэн байба. Шугы бургааһан соогуур ханаабай захаар гараар сабшаха газар дүүрэн. Теэд тэдэнэр өөһэдөө сабшангүй, харин хамһалсаха хүнүүд — пенсионернүүд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд, совхозой хүдэлмэришэд, Суулгын сельсоведэй тогтоолоор гаража хамһалсаха ёһотой байбашье, мүнөө болотороо үбһэшэдтэ туһаламжа үзүүлээдүй байһаар. Харин сельсоведэй түрүүлэгшэ А. М. Денисоватай энээн тушаа хөөрэлдэхэдэмнай, тэрэ иигэжэ хэлэбэ:

— Совхозой мэргэжэлтэд, конторын хүдэлмэрилэгшэд нэгэ дахин гараа һэн. Үглөөдэр дахин гарахаяа бэлдэжэ байна.

Звеное даагша О. Батомункуевай хэлэһээр, тэдээндэ эльгээгдэхэ үбһэ суглуулдаг агрегат заһабарилагдажа гараадүй байна. Гадна үшөө нэгэ трактор заатагүй хэрэгтэй болохо ха. Тэрэнэйлэн Мухар-Шэбэрэй райгүйсэдкомой тогтоолоор районно РЭС, Суулгын лесничествэ гэхэ мэтэ организацинууд совхоздо тракторнуудые эльгээхэ ёһотой аад, тэрэнээ дүүргээгүй байһаар. Мүн иимэрхүү дутагдалнууд энэ отделениин А. С. Сафоновой даадаг оньһожоруулагдамал звенодо ушарна. Энэ звеногой механизаторнууд Эльһээтэ гэжэ газарта 70 гектар талмайда ногоо унагаажа, үбһөө һүрилжэ байба. Түсэбынь — 3000 центнер, мүнөө үедэ 400 центнер үбһэ хуряажа абаа. Эндэ 15 хүн хүдэлнэ. Звеное даагша Арсентий Сергеевич Сафонов иигэжэ хэлэнэ:

— Тракторнуудай ходол эбдэрнэ, заһабарилха хэрэг гарана. Совхозой инженерно-техническэ албан, ахамад инженер, техникэ заһабарилагша Константинов манай үбһэндэ гараһанһаамнай хойшо эндэ харагдаагүй. Наладчик Константинов машинагүй. Тиимэһээ тэрэ ерэжэ шалганагүй хаш. Үдэр бүхэндэ тармуур гү, али косилкамнай эбдэрнэ. Мүноошье Илья Жигжитовнай запчастьнуудаа бэдэржэ, совхозой түб һуурин ошонхой.

Эдэ звенонуудта хүдэлмэриин түсэб үгы байба. Совхозой ахамад агроном Мэлс Батуев энэ шухала асуудалда анхаралаа хандуулаагүй. Мүнөө үедэ эдэ хоёр звено оройдоол үдэртөө 100—100 центнер үбһэ хуряажа байнхай. Олон тоото агрегат, машинануудай һайнаар хүдэлбэл, 200—250 центнер малай тэжээл звенонууд бэлэдхэхэ дүүрэн аргатай.

СОШОРДОМО ДОХЁО

Гансал ажалай эмхидхэлэй һула дээрэһээ иимэ гээгдэлнүүд үзэгдэнэ. Совхозой гурбадахи отделенидэ 650 центнер үбһэн һүрилэгдөөд байна. Тиимэһээ хоёрдохи отделениһээ хуряалгаар 4 дахин гээгдэжэ ябана. Харин 1-дэхи отделениин үбһэшэд, түб һууриниинь Зандин тосхондо, оройдоол 300 центнер тэжээл бэлэдхээд байна. Совхоз 37 мянган центнер үбһэ, 38900 центнер сенаж бэлэдхэхэ түсэбтэй. Мүноо байһан дутагдалнуудые усадхаха хэмжээ ябуулгануудые совхозой дирекци (директорынь М. Х. Хабдаев), партийна организаци (секретариин орлогшо А. М. Денисова) шэнжэлэн хаража үзэхэ ёһотой. Совхозой мэргэжэлтэдэй. инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгые эрид дээшэлүүлхэ, тэдээндэ эрилтэ шангадхаха шухала.

Б. ЦЫРЕНДЫЛЫКОВ,
манай корр.

УРЯАДАЙ АССР-эй ЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

...кын Верховно Соведэй ...й ээлжээтэ заседани дээрэ ...иалис зөөрине сахин хам...инуудай бэелүүлгые хан... Хэжэнгын районой арадай ... Соведүүдэй ябуулдаг тухай асуудал зүбшэгдөө. ...путадуудай райсоведэй гүй...үрүүлэгшэ Д. Р. Банзарга... асуудалаар элидхэл хээ. Эн... болон ажахын хүтэлбэрил...уудай, нютагай Соведүүдэй ...дай, саг үргэлжын комис... арадай хиналтын эмхинүү... гурим сахидаг органуудай ...өри хамгаалха талаар ажал ... нилээд ехэ дутагдалнууд Президиум тэмдэглэбэ. Нии... гамгүйгөөр хандаха, хул...хэ ушарнууд үзэгдэнэ, за...итад эрхэ түлөөлэлгээ хэ...рэнэй журам эбдэнэ. Иимэ ябадалнууд илангаяа рай...зуудта олоор дайралдана. ...жэлнүүдтэ районой ажахы... таряа, овощ, тэжээл үй... гүрэндэ мяха, hooho, ху...үсэбүүдээ дүүргээгүй. Эдэ ...далнууд зарим хүтэлбэри...эргэжэлтэдэй харюусалгаяа ...haa, хүн зонтой эмхидхэ...илгууламжын тодорхой ху...уулдаггүй байhанhaa улам... тэжээлээр яhала хангаг...ад, үнгэрэгшэ үбэлжэлгын ... мал олоор гарзалаа, за...нуудта үмсын мал совхо...ай сугтаа харууhалагдадаг, ...жээhэнэй түлөө түлбэришье ... байна. Ушар тиимэhээ ...анхай, бага шэгнүүртэй ...дадаг болонхой.

...а барилгын түсэбүүд жэл ...гдэнэгүй, хуурмаг тоо мэ... харуулжа, гүрэнэй мүнгэ ...шэлhэншье ушарнууд бии ...та харуулба.

...амта журам шангадхахын, ...эшэлүүлхын орондо зарим ... хүтэлбэрилэгшэд өөhэдөө ...инансын журам эбдэхэ, ...бии тала хараhан ябуул...олсодог байгаа гэжэ Пре...идэглээ. Районно Соведэй ...эдэ асуудалнуудые зүбшэ...е абтаhан тогтоолнуудые ...нотоор хинагдадаггүй бай...

...зөөрине сахин хамгаалха ...и, правительствын шиидхэ... бэелүүлгэдэ үзэгдэдэг эдэ ...алнуудые тэмдэглээд, рес... Верховно Соведэй Прези... шанга хэмжээнүүдые бэс... эрилтэ арадай депутадуу...н райсоведэй гүйсэдкомдо ... хүдэлмэрине эрид hайжа...ла нютагай Соведүүдэй, ... арадай хиналтын орга...тын эмхинүүдэй хүсэл ...удые, арга боломжонуу...э шухала гээд заседани ...лэгдэбэ.

...циалис зөөрине сахин хам...алта арьбалалтын түлөө ...дхэхэ тухай асуудалнуу...дэй сессинүүд, гүйсэдко... үргэлжын комиссинуудай ... дээрэ, ажалша коллек...жалшадай суглаанууд дээ... шухала. Шалгалта, харал...нгэргэхэ, гүрэнэй зөөри ...алха хэрэгтэ бии байhан ...ые усадхаха, хүтэлбэри...арюусалгые дээшэлүүлхэ ...уликын министерствэнүүд ... зургаанууд зохихо хэм...абаха ёhотой гэжэ Прези...лээ.

...ын прокуратура, Арадай ...митет, Дотоодын хэрэгүү...иин министерствэнүүд хи...нгадхахаар, хуули сахил...дэг зургаанууд бүхы хуу...далнуудые эрид шууд зай...лгалагдаа.

...ютагай Соведүүдэй депу... ажалша коллективүүд энэ ...үбшэжэ, социалис зөөрине, ...ай баялигые сахин хам...ал жэншэдгүй бэелүүлхэ ...д республикын Верховно ...эзидиум тодорхойлоо.

* * *

Соведүүдэй саг үргэлжын ...й ажал ябуулгые залан ... талаар Прибайкалиин ...радай депутадуудай Сове...сэдкомуудай хүдэлмэри ... заседани дээрэ зүбшэг...ведэй гүйсэдкомой түрүү... Савельев тус асуудалаар ... hүүлэй үедэ сельскэ, по...едүүдэй саг үргэлжын ко...жал ябуулгаяа зарим тэды ...э, сессинүүд дээрэ тоосо...нуудай гэшүүдэй hуралсал ...г, депутадууд эдэбхитэй...даг болоо гэжэ мэдээсэбэ. ...викын поселково, Гремя...таургвай, Итанцын, Талов... Соведүүдэй саг үргэлжын ... ажахын болон социаль...айгуулалтын хэрэгтэ хуби... оруулдаг байна. Тэдэнэр ... хүдэлмэриин, амаралтын эрхэ нүхэсэл, ажал эрхилхэ хуули гу...римуудай хэр зэргэ баримталагдадаг байhые шалгадаг, хүтэлбэрилэгшэдэй шиидхэбэридэ тусхай асуудалнуудые табидаг, дурадхалнуудые оруулдаг гэжэ нүхэр Ф. И. Савельев хөөрэбэ.

Гэбэшье эндэхи Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинуудай ажал ябуулга партиин ЦК-гай апрелиин (1984 он) Пленумэй эрилтэнүүдтэ бүрин дүүрэнээр харюусана гэхын аргагүй гээд Президиум тэмдэглээ. Районно Соведэй баталан бүридүүлhэн промышленностиин болон барилгын, хүдөө ажахын залуушуулай хэрэгүүдэй талаар саг үргэлжын комиссинууд эдэбхигүйгөөр, hулаар хүдэлнэ. Турунтаевска, Зырянскын болон Нестеровскэ сельскэ Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинууд мүн лэ үргэн ехэ хүдэлмэри ябуулнагүй гэжэ заседани дээрэ хэлэгдээ.

Зарим комиссинуудынь саг болзор соогоо түсэб табижа, бүтэмжэтэйгөөр тэдэнээ бэелүүлхэ, тодорхой дурадхал панамжануудаа оруулжа, коллективүүдэй үмэнэ табигдаhан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ хүсэтэ нүлөө үзүүлдэггүй байха юм.

Райсоведэй зарим комиссинууд миин ёhын тэдыдэ сугларhан болоод, бии байгаа дутагдалнуудые тоолоод, «анхаралдаа абаха», хэн нэгэнэй хүдэлмэрине «hайшааха» гэhэн «шиидхэбэринүүдээр» ажалаа дүүргэдэг гээд заседани дээрэ шүүмжэлэгдэбэ.

Эдэ бүхы дутагдалнуудые усадхахын тула партиин ЦК-гай апрелиин Пленумэй шиидхэбэринүүдые, нүхэр К. У. Черненкын заабаринуудые хүтэлбэри болгон, саг үргэлжын комиссинуудые аша нүлөөтэйгөөр хүдэлгэхэ, тэдэнэй арга боломжонуудые үйлэдбэриин ашаг үрые, хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлгэдэ элсүүлхэ шухала. Ажалай журам шангадхаха, хүн зоной эрилтэ хэрэглэмжэ хангаха хэрэгтэ саг үргэлжын комиссинууд нүлөөлхэ аргатай. Саг үргэлжын комиссинуудай оруулhан дурадхалнуудай сессинүүд дээрэ, гүйсэдкомуудай заседанинууд дээрэ зүбшэгдэжэ, тодорхой шиидхэбэринүүдэй абтажа байбал, тэдэнэй нэрэ хүндэ ургаха ушартай.

Райгүйсэдкомой таhагууд, агропромышленна нэгэдэлэй предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд саг үргэлжын комиссинуудай дурадхал, ажаглалтануудые богони болзорто шиидхэхэ уялгатай гээд республикын Верховно Соведэй Президиум баталан абаhан тогтоол дотороо тэмдэглэhэн байна.

Президиумэй заседани дээрэ республикын Верховно Соведэй бэеын элүүрые хамгаалгын болон социальна тэдхэмжын, мүн залуушуулай хэрэгүүдэй талаар саг зуурын комиссинуудай түрүүлэгшэнэр депутадууд К. П. Альцман, В. Н. Башкеев гэгшэд Зүүн-Сибириин технологическа болон соёлой институдуудай студентнэрэй ажабайдал шалгаhан тухайгаа мэдээсэбэ. Студентнэрэй байдалые, амаралтые, эдеэ хоолоор хангалгые, бэеын элүүрые хамгаалга hайжаруулха комплексно түсэбүүд табигдаад, бэелүүлэгдэжэ байна. Һүүлэй жэлнүүдтэ хамтын шэнэ байранууд баригдаа, столово, буфедүүд, hуража байгаа залуушуулые эмшэлхэ поликлиникэ, фельдшерскэ пунктнууд нээгдээ.

Гэхэтэй хамта студентнэрэй hураха, амарха, сүлөө сагаа аша туhатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ нилээд олон дутагдалнууд бии байhаар гээд үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Залуушуулай hуралсалда таарамжатай эрхэ байдал зохёохо хэрэгтэ городой Октябрьска, Советскэ райгүйсэдкомууд, Элүүрые хамгаалгын, Хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, Худалдаа наймаанай министерствэнүүд, нийтын эдеэ хоолой управлени, физкультура болон спортын талаар комитет, институдуудай ректорадууд бүхы хэмжээнүүдые абанагүй гээд эндэ тэмдэглэгдээ. Олон студентнэртэ хамтын байра дуталдана, бии байhан байранууд соонь болбосон байдал тогтоохо талаар мүртэй юумэн хэгдэнэгүй. Студентнэрэй эдеэ хоол эмхидхэхэ талаар бүхы арга боломжонууд хэрэглэгдэнэ гэхын аргагүй. Залуушуулай бэеын элүүрые саг соонь шалгаха, эмшэлхэ талаар мүн лэ дутагдалнууд үсөөн бэшэ. Дээдэ hургуулинуудта hурагшадай дунда соёлой хүдэлмэри хангалтагүй ябуулагдана. Үнгэргэгдэдэг хэмжээ ябуулгануудайнь удхынгаа, уран hайханаингаа талаар дутагдалтай байhые комиссинууд тэмдэглээ.

Энэ асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ дурсагдаhан институдай ректорнүүд Д. Ш. Фролов, С. И. Никифоров, республикын элүүрые хамгаалгын министр Л. Д. Мадыева, нийтын эдеэ хоолой управлениин начальнигай орлогшо Е. В. Пластинина, Улаан-Үдын горсоведэй түрүүлэгшын орлогшо В. Ф. Патехин гэгшэд, мэдээсэл хэhэн комиссинуудай түрүүлэгшэнэрэй тобшололнуудые зүбтэйдэ тооложо, студентнэрэй hураха, амарха, нийтын хүдэлмэридэ, эрдэм шэнжэлэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадаха тухай гол шэглэлнүүдые тодорхойлжо, арадай ажахын ерээдүйн мэргэжэлтэдэй ажаhуудалые hайжаруулха дурадхалнуудые оруулба.

Зүбшэн хэлсэгдэhэн асуудалнуудаар Верховно Соведэй Президиум тогтоолнуудые баталан абаа.

Арадай уран бэлигэй бүхэсоюзна харалга

ОЛООРОО ХАБААДАНА

Үнгэрһэн жэлэй октябрь hарада, Ленинскэ комсомолой түрэhэн үдэр, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда совет арадай туйлаhан Илалтын 40 жэлэй ойдо зорюулагдаhан бүхэсоюзна харалга манай райондо нээгдээ hэн. Тиихэдэ районоймнай клубуудта, үйлэдбэриин участогуудта, полевой стануудта болон hургуулинуудта хужарлама hонин концертнүүд харуулагдаа, үзэсхэлэнтэ гоё выставкэнүүд нээгдээ бэлэй.

Харалга үргэлжэлhөөр. Тэрэ улам үргэдэжэ, хабаадагшадайнь тоо үдэрhөө үдэртэ олошоржо байнхай. Байгша оноймо түрүүшын табан hарын туршада колхозууд болон совхозуудай, үйлэдбэриин предприятинуудай, hургуулинуудай болон хүүгэдэй эмхи зургаануудай уран hайханай коллективүүд нютагаархидайнгаа урда тооcohон байна.

Уран hайханай самодеятельностидэ дуратайшуулай олошоржо, шэнэ hонин коллективүүдэй мүндэлжэ, репертуарнуудайнь баяжажа байhаниинь тоосоото харалганууд гэршэлээ.

Эндэ Николаевскын соёлой байшангай (хүтэлбэрилэгшэнь В. Э. Самсонов), Шэнэ Загаанай (хүтэлбэрилэгшэнь А. С. Халилов), Хара-Шэбэрэй (хүтэлбэрилэгшэнь Т. Н. Кочнева) соёлой байшангуудай уран hайханай коллективүүдые онсолон тэмдэглэлтэй.

Тиихэдэ Подлопатинска (хүтэлбэрилэгшэнь А. Н. Шильникова, Хүбөөтын (хүтэлбэрилэгшэнь П. Е. Овчинников), Калиновска (хүтэлбэрилэгшэнь Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ М. Т. Андреева), Хушуун-Үзүүрэй (хүтэлбэрилэгшэнь В. Ц. Семенов) соёлой хүдэлмэрилэгшэд уран hайханай бүхэсоюзна харалгада эдэбхитэйгээр хабаадажа байнхай. Тус коллективүүдэй репертуарта сэрэгэй-патриотическа, хүдэлмэришэн ангиин, таряашан зоной зохёон байгуулха ажалай, эб найрамдалай, мүн СССР-эй арадуудай хэлбэришэгүй хани барисаанай темэнүүд гол hуури эзэлнэ.

«Нүхэр дуун» гэhэн республиканска телевизионно конкурсдо районоймнай hайн дуранай артистнар амжалтатайгаар хабаадаа. Ф. К. Симухина, В. И. Шукарёв, Г. Д. Тугжиев гэгшэдэй уран hайханай самодеятельностиин ветерануудай гүйсэдхэхы шадабарине конкурсые эмхидхэгшэд онсолон тэмдэглээ.

«Арадай» гэhэн нэрэ зэргэеэ батадхахын тула уран hайханай коллективүүд республиканска харалгада хабаадаа. Манай коллективүүд, тодорхойлбол, Хушуун-Үзүүрэй арадай театр, арадай аман зохёолой Калиновска ансамбль, мүн районой соёлой байшангай дэргэдэхи дүү хатарай ансамбль энэ хүндэтэ нэрэ зэргэеэ батадхажа шадаа. Тиихэдэ «Калинка» гэжэ шэмээшэг ансамбль, Хушуун-Үзүүрэй соёлой байшангай дэргэдэхи «Талын наран» гэhэн арадай театр — эдэ хоёр коллектив харагшадые тон ехээр hонирхуулдаг, концертнүүдээрээ саг үргэлжэ баясуулдаг байна. Тиин тэдэнэй хүдэлмэриин эгээл hайн тала гэхэдэ, үхибүүдтэй тон оролдожо хүдэлдэг байха юм. Жэшээлбэл, «Калинка» ансамблиин дэргэдэ «Калинушка» гэжэ нэрэтэй хүүгэдэй бүлэг хүдэлнэ.

Тоосоото концертнүүдэй харуулагдажа байhан үедэ соёлой байшангуудта арадай уран бүтээлэй выставкэнүүд дэлгэгдээ. Гар урлалай искусствын мастернуудай, hайн дуратай-уран зураашадай олон тоото бүтээлнүүд тус выставкэнүүдтэ дурадхагдаа. Тиин эндэ эгээл эрхимүүдтэ тоологдоhон бүтээлнүүд hаяар районой выставкэдэ харуулагдаха юм.

Районоймнай соёлой ажабайдалда үшөө нэгэ hонирхолтой үйлэ хэрэг боложо үнгэрбэ. Энэ хадаа «Ходо-доо эб найрамдал байг лэ» гэhэн хүүгэдэй уран зурагай выставкэ мүн. Апрель hарын хуушаар выставкын нээгдэхэдэ, районой соёлой байшанда айхабтар олон зон сугларaa бэлэй. Тус выставкэ амжалта түгэсөөр үнгэржэ, шалгаржа абтаhан 20 гаран бүтээл Ц. С. Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай музейдэ нээгдэhэн республиканска выставкэдэ харуулагдаа.

Уран hайханай бүхэсоюзна харалгада хабаадалгын түсэбэй ёhоор дуунай-хоровой бүлэгүүдэй, мүн совет ба буряад дуунуудые гүйсэдхэдэг залуу дуушадай конкурснууд райондо үнгэргэгдөө. Энээнhээ уламжалан, эрхим дуушад, дуунай-хоровой коллективүүд республиканска конкурс-харалга дээрэ районоо түлөөлхэ ёhотой юм. Харин Жаргалма Цыренжапова (Хушуун-Үзүүрэй дунда hургуулиин hурагша), Мария Федорова («Родина» колхозой haалишан), Мария Парфёнова (Никольскын соёлой байшангай уран hайханай хүтэлбэрилэгшэ) республиканска конкурсдо амжалта сэхэтэйгээр хабаадаа.

Иимэрхүү конкурснууд, харалганууд, выставкэнүүд район доторнай үнгэргэгдөөд байна гээшэ. Харин саашадаа драматическа коллективүүдэй, уран гоёор уншагшадай, агитбригадануудай, hайн дуратан — фотографуудай конкурснуудые үнгэргэхөөр хараална бди.

Т. МАШАНОВА,
Мухар-Шэбэрэй районой соёлой таhагай эмхидхэлгын-методическа түбые даагша.

ХҮРШЭНЭРЭЙ ҺОНИН

ҮНДЭР НАҺАТАН УРИЛДАБА

УСОЛЬЕ-СИБИРСКОЕ. Эндэхи гүйхэ дуратайшуулай үүсхэлээр Усолье—Белореченский—Усолье гэжэ маршрудаар (42 километр 195 метр) марафонско урилдаан үнгэргэгдэбэ. 25 хүн энэ зайе дууhыень дабажа шадаа. Харин бэшэниинь өөhэд өөhэдынгөө шадалай хүрэхысэ зам гаталhан байна. Жэшээлхэдэ, жара наhатай Антонина Иосифовна Ульянова Елена Дмитриевна Косеткова хоёр зургаан километрые хүнгэхэнөөр дабаа. Иимэ ута замай мүрысөөндэ түрүүшынхиеэ хабаадаhан электровозой 53 наhатай машинист Анатолий Спиридонович Борисенко марафонско зайе бэлэхэнээр дабаhан байха юм. Тиигэбэшье тэрэ чемпион боложо шадаагүй. Белореченскын В. Пороев бусадhaa түрүүлhэн байна.

— Энэ зайда гүйхэ дуратайшуулай олонхинь «Надежда» гэжэ клубай гэшүүд болоно. Олоной хабаадалгатай энэ хэрэгые мнай комсомолой городской комитет дэмжэhэн байна. Энээн дээрэhээ бодоходо, саашанхи иимэ hорилгодомнай залуушуул олоороо хабаадаха аабза гэжэ hанагдана,— гээд илагша тэмдэглэнэ.

Холын зайда бэеэ hорилгые эндэхид заншалта болгохо гэлсэнхэй.

ТЕАТРАЛЬНА УУЛЗАЛГАНУУД

Эрхүү хотын промышленна предприятинууд болон эмхи зургаануудта Фёдор Волковой нэрэмжэтэ Ярославска театрай актернуудтай уулзалга үнгэргэгдэбэ. Иимэ уулзалга hая Ленинскэ районой заводуудта, Дзержинскиин нэрэмжэтэ клубта болобо.

СССР-эй арадай артист В. Нельскин, РСФСР-эй арадай артист Н. Кузьмин гэгшэдтэй эрхүүгээрхин «Гретья, патетическая», «Змеелов», «Вечер» гэжэ спектакльнуудые харахадаа, түрүүшынхиеэ уулзаба.

АРА ТАЛА — МҮН ЛЭ ФРОНТ

Болгар прозаигууд — Пловдивта хэблэгдэдэг «Тракия» гэжэ журналай ахамад редактор Георги Алексиев, энэл хэблэлэй таhагые даагша Пеньо Йовчев гэгшэд Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ совет хүнүүдэй тылдэ ямараар хүдэлжэ байhаниие харуулhан ном бэшэхэ гэжэ шиидээ. Түүхын бодото баримтанууд болон Эрхүүгэй областьдо тэрэ үедэ ажаhуужа байhан хүнүүдэй дурсалгануудай үндэhөөр тэдэнэй номынь бэшэгдэхэ юм.

Болгар литераторнууд материалнуудаа Эрхүүhээ суглуулжа эхилээ. Дайнай үедэ гансал эхэнэрнүүд ба эдиршүүлэй хүдэлжэ байhан В. В. Куйбышевай нэрэмжэтэ заводто, Эрхүүгэй районой ажахынуудта, партиин Свердловско райкомдо тэдэнэр хүрэhэн байна. Мүн литераторнуудай байшанда хотын уран зохёолшодтой уулзаа.

Совет Армиин хүсөөр фашис булимтарагшадhaa ороноймнай сүлөөлэгдэhэнhөө хойшо байгша ондо 40 жэл гүйсэхэнь. Болгар арадые совет солдадуудай сүлөөлжэ байхада, би миин 16-тай ябааб. Эсэгэмни концлагерьта хаагдаа hэн. Үбгэн эсэгэмнишье алуулаа. Эрхэ сүлөөгэй сэнгые би hайн мэдэхэб. Тиимэhээ шэнэ ном соогоо хөөрэхэ юумэн намда байха. Бидэ фронтдо туhалhан совет юрын хүнүүд тухай бэшэхэ гэлсээ зомди. Хүндэ машина бүтээлгын заводто хүрөөбди. 15—16-тай басагад, хүбүүдэй дайнай үедэ хайшан гэжэ хүдэлдэг байhыень мэдэбэбди... — гэжэ Георги Алексиев хөөрэнэ.

Пеньо Йовчевшье дайнай үедэ үнгэрhэн эдир наhаяа элихэн hанадаг юм. Тэдэнэй гэртэнь Григорий гэжэ нэрэтэй ород солдат байгша hэн. Эхэнь тэрэниие фашистнуудhaa абарhан юм.

МУЗЕЙ ДОТОРОЙ ВЫСТАВКЭ

Эрхүүгэй гүрэнэй хизаар ороноо шэнжэлгын нэгэдэмэл музейн филиал болохо Спасска церковьтэ выставкэ нээгдэбэ. Энэнь юуб гэхэдэ, Эрхүүгэй мэдээжэ уран зураашад В. Тетенькин В. Фридман хоёрой тус музейдэ тушааhан абарга томо хонхонуудай коллекци юм.

Тэдэнэр эдэ хонхонуудые хэдэн арбаад жэлдэ суглуулhан намтартай. 155 томошье, жааханшье хонхонуудые эрхүүгээрхин болон айлшад түрүүшынхиеэ музейдэ хараба. Зарим хонхонуудынь Сибирьтэ шудхагдаhан, нүгөөдүүлынь — Россиин Европодохи хубида бүтээгдэhэн байна. Олонхи дээрэнь хэhэн мастерай хубиин тэмдэг hиилэгдэнхэй. Буряадуудые дасанда дуудадаг байhан булбэнүүрнүүдшье коллекцидэ олон оруулагданхай. Эрхүүгэй уран гартанай XIX зуун жэлдэ бүтээhэн, зуу гаран килограмм шэгнүүртэй хонхо олоной анхарал татана.

БАМААРХИНАЙ БҮЛЭДЭ НЭМЭНЭ

КАЗАЧИНО-ЛЕНСКИЙ РАЙОН. Энэ районой түб больницада айхабтар hонин үйлэ хэрэг болобо. 50 жэлдэ хүдэлжэ байhан тус больницын акушеркэнүүд hая гурбан эхир хүбүү абажа тухашарба. Нарай нялха бамайхидай ба тэдэнэй эхэ, 391-дэхи СМП-гэй хүдэлмэрилэгшэ Нина Николаевна Древянскаягай бэенүүд hайн байна.

(«ВОСТОЧНО-СИБИРСКАЯ ПРАВДА» газетэhээ).

АША ҮРЭТЭЙ ХАРИЛСАА ХОЛБООН

БУДАПЕШТ. Социалис оронуудай хоорондохи заншалта үргэн холбоонууд Венгриин барилгын индустриин гол асуудалнуудые шиидхэлгэдэ амжалтатайгаар нүлөөлнэ. Венгриин болон совет барилгашадай дунда илангаяа ашаг үрэ ехэтэй харилсаа холбоон байгуулагданхай.

Советскэ Союзай барилгашадай туhаламжаар лэ ВНР-тэ томо ханануудые хабсаргажа, гэрнүүдые баридаг болоо ха юм. СССР-hээ худалдажа абтаhан гэр барилгын 9 комбинат эндэ хүдэлнэ. СЭВ-эй гэшүүн-оронуудай али алиндаа хамhалсалгын хэмжээн соо эндэ барилгын технологи хубилгагдаа, тоолон тодорхойлдог техникэ үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоо, олон янзын хямда материалнууд олдожо, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдээ.

АЖАЛШАДАЙ АМАРАЛТЫН ТҮЛӨӨ АНХАРАЛ

БЕРЛИН. Республикын Балтиин эрье шадарай курортнуудта эдэ үдэрнүүдтэ хүн зон айхабтар олон. Далай шадарай амаралтын байшан, санатори болон профилакторинуудта 2,5 миллион хүн зунай үедэ амарха аргатай байна. Профсоюзай мэдэлэй эмнэлгын газарнуудай хүдэлмэрилэгшэд айлшадые угтан абалгада hайнаар бэлдэнхэй. Тэдэнэй табиhан программа дотор далай дээгүүр сэнгэлгэ, уhан дээрэ үнгэргэгдэдэг спортын олон янзаар мүрысөөнүүд, далайн эрье шадарай городуудай үзэсхэлэн hайхан газарнуудтай танилсалга гэхэ мэтэ хараалагданхай. Тэрэнhээ гадна Тюрингенскэ ой соохи Саксонско Швейцариин болон ороной бусад hайхан районуудай элүүржүүлгын олон тоото баазанууд амархаяа ерэгшэдые угтан абахаар бэлэн юм.

Ажалшадай бэеын элүүр энхые хамгаалга немецкэ сүлөөтэ профсоюзуудай нэгэдэлэй ажал ябуулгын шухала зорилгонуудай нэгэн мүн. Ганса профсоюзай шугамаар байгша ондо таба миллионhoo олон хүн зон амархаар хараалагданхай. Элүүржүүлгын газарнуудта амарха дуратайшуул жэлhээ жэлдэ олошорно. Үргэлжэ үргэдхэгдэжэ байгаа профсоюзна баазанууд эрхэ бэшэ энээндэнь нүлөөлнэ. ОСНК-гай гэшүүд мүнөө үедэ 680 гаран амаралтын байшангуудта, гэр бүлөөрөө амарха аргатай байна.

ҮНЭТЭ ДҮЙ ДҮРШЭЛ

УЛААН-БААТАР. Монголой хойто болон түбэй хэдэн аймагуудай ажахынуудта хүдөө ажахын продукци шанаржуулха талаар үнэтэ дүршэлтэй болонхой. Тэдэнэр хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдтэй, госхозууд болон шанаржуулан болбосоруулдаг предприятинуудтай сэхэ холбоо тогтоонхой. Энээнэй ашаар хүдөөгэй ажалшад мал ажалай продукци тушааха түсэбтэ даабаринуудаа, илангаяа hүн болон тоhoop, хододоо дүүргэдэг болоо. Байгша оной эсэс багаар тэдэниие үйлэдбэрилгэ нилээд ехэ болгогдохо юм. Монгол орондохи 200 гаран тоhоной заводто, хүдөө ажахын нэгэдэлнүүд, госхозууд болон hү haалиин фермэнүүдтэ тоho шанаржуулдаг ба hү тушаажа абадаг газарнууд эмхидхэгдэнхэй.

КОКОСУУДЫЕ ТАРИНА

ХАНОЙ. Вьетнамай элдэб олон провинцинуудай техническэ ургамалнуудые тариха талаар тусгаарлагдаhан томо томо районуудые байгуулха тухай СРВ-гэй гүрэнэй программа ажабайдалда амжалтатайгаар нэбтэрүүлэгдэнэ. Кокосово пальмануудай хизаар гэжэ эртэ урданhaa хойшо нэрлэгдэдэг байhан Бенче провинци шэнгеэр американ эзэмдэлгын үедэ муудаhан газарнуудаа түргэноор hэргээхэ хүдэлмэри мүнөө түлэг дундаа ябуулагдажа байна.

Үбшэ аргалхада хэрэглэгдэдэг, шанараараа үнинэй мэдээжэ кокос модон республикын гадаадада гаргажа худалдаха шухала зүйл болодог. Кокосово плантацинуудые ургадхахын хажуугаар тэрэниие шанаржуулха предприятинуудые барилгада горитой анхарал хандуулагдана. Гүрэнэй капитальна hомололгын ургаhанай болон шанаржуулгын заводуудые хубилган шэнэлhэнэй ашаар кокосово модонhoo абтадаг продукциин хэмжээн зургаа дахин ехэ болоhон байха юм.

Бүхыдөө 50 мянган гектар талмай дээрэ ургажа байhан кокосой ургасаньшье дээшэлнэ. Мүнөө эндэ гектарай 5 мянган тонно хүрэтэр ургаса хуряагдана. Эрдэмтэд болон таряашадай харилсаанай hайгаар хоёр дахин ехэ ургаса үгэдэг шэнэ сортнууд гаргагдаа. Ургаса hайнтай плантацинууд hаяын үедэ Бенчедэ гол hуури эзэлхэ юм.

Мүнөө СРВ-дэ кокосово ажахынуудые хүгжөөлгын 1990 он хүрэтэрхи холын хараата түсэб зохёогдонхой. Тэрэ үе хүрэтэрнь Бенчегэй кокосово тужанууд 100 мянган гектар талмай эзэлдэг болохо байна.



Кубын нийслэлэй барилгашад эршэ түгэсөөр ажаллажа байнхай. Тэдэнэр социалис оронуудай барилгашадай түрүү дүй дүршэл хэрэглэн хүдэлмэриеэ hайн шанартайгаар хэжэ, Гаванын түхэл шарайень бүри гоё болгоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кубын нийслэлэй панорама.

ТАСС — АПН ХИЛЫН СААНАҺАА

ГЕНЕРАЛЬНА ...РИИН МЭДҮҮЛГЭ

...ндэ болоhон пресс... дээрэ ООН-ой ... секретарь Х. Пе...уэльяр үгэ хэлэхэ...и Зүүн зүгэй бай...имшуулха талаар ... Союзай дурадхал...дэмэл Нацинуудай ...дa hайнаар уг...эжэ мэдүүлбэ. Эдэ ...уудые үндэhэ бол... асуудалые шиидхэ...эй бүхы талануудай... тэрэшэлэн Аюул...едэй гэшүүн-оронуудта зохихо бэшэгүүдые эльгээгээ hэм гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Харин Дүтын Зүүн зүгөөр уласхоорондын конференци зарлаха тухай бодолые Израиль ба Холбоото Штадууд дурагүйгөөр угтаhан байна гэжэ ООН-ой Генеральна секретарь онсолон тэмдэглэбэ.

Дүтын Зүүн зүгэй асуудал дэлхэй дээрэхи шахардуу байдалые улам түгшүүрилтэй болгохо шалтаг болохо байна гэжэ Х. Перес де Куэльяр үргэлжэлүүлбэ. Тиин бидэнэр тэрэниие шиидхэхын тула хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэбди.

ЛАБ НАЙДАМЖА

ВАРШАВА. Буу зэбсэг үрдилдэн бүтээлгые hүжэрөөлгэ, замбуулинай дайдада тэрэниие дэлгэрүүлгэ, коммунизмда харша «крестово доботолго», политическэ болон экономическа хорилтонууд, пропагандистска hүйдхэлтэ ябуулганууд — эдэ бүгэдэ империалис бүлэгөөрхидэй, нэн түрүүн Рейганэй засаг захиргаанай Хельсинкэдэхи зүблөөнэй түгэсхэлэй документын гол бодолнуудые бүдүүлигээр эбдэhэн ябадал болоно гэжэ ПАП агентствэдэ интервью үгэхэдөө, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ВНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Ольшовский мэдүүлбэ.

Һүүлэй үедэ дай жүрөөдэлгын хүсэнүүдэй ябуулганuудаа эдэбхижүүлхэнь ажаглагдана гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглэбэ. Ялтын болон Потсдамай хэлсээнүүд дотор баталагдаhан Европын газар дайдын — политическэ дайнай hүүлээрхи байгууламжын үндэhэ hуурине хубилгахые тэдэнэр оролдоно. Энэ нэн түрүүн ФРГ-дэ хабаатай. Эндэ засагаархидай өөгшөөлгөөр, НАТО-гай эзэрхэг түримхэй бүлэгөөрхидэй дэмжэлгээр дай жүрөөдэлгын хүсэнүүд толгойгоо үргэжэ байнхай.

Харин баруунай зарим правительствануудай иимэрхүү ябуулгануудые үүдхээшье haaнь, Хельсинкэдэ эхилэгдэhэн хэрэг улам үргэдхэгдэнэ. Социалис оронуудай эб найрамдалта гадаадын политика энээнэй лаб найдамжань болоно. Уласхоорондын шахардуу байдалые hулаpуулхын, ядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын, Хельсинкэдэхи зүблөөнэй түгэсхэлэй документын гол ehонуудые сахихын түлөө Советскэ Союз, Польшо болон социалис хани харилсаата бусад гүрэнүүд залан шууд тэмсэнэ.

БАТА, ЗҮЙТЭЙ ЗҮБ ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨ

ДАМАСК. ООН-ой зохихо тогтоолнуудай ёhoop Дүтын Зүүн зүгтэ бата, зүйтэй зүб эб найрамдал хангахын түлөө Сириин Араб Республика тэмсэнэ. Франциин «Монд» газетэдэ интервью үгэхэдөө, ороной президент Х. Асад энээн тухай мэдүүлhэн байгаа. Гэбэшье Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые гуримшуулха талаар хүсэлэл оролдолгонуудта Израилиин булимтархы политика, Тель-Авивай эзэрхэг түримхэй, булимтархы политикые Холбоото Штадуудай дэмжэдэг байhаниинь haалта болоно.

Тель-Авивта сэрэгэй, экономическа болон бусад туhаламжа үзүүлхэдээ, тэрэниие али болохоор дэмжэхэдээ, Нил мүрэнhөө Евфрат хүрэтэр «агууехэ Израиль» байгуулха гэhэн сионистнуудай hанаашалгые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ Холбоото Штадууд туhа нэмэри хэнэ. Вашингтоной засаг захиргаан Дүтын Зүүн зүгтэхи политикадаа Израилиин аша туhые харадаг байха юм гэжэ Сириин президент онсолон тэмдэглэбэ.

Дүтын Зүүн зүг тушаа совет дурадхалнуудые Х. Асад үндэрөөр сэгнэhэн байна. Дүтын Зүүн зүгэй хэрэгүүдтэ Советскэ Союз бүтэмжэтэй үүргэ дүүргэдэг, Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан тайбан байдалай түлөө, Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгые буруушаан тэмсэдэг юм гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Ливанай бэеэ даанхай байдалые ба тэрэнэй газар дайдын бүрин бүтэн байлгые дэмжэн Сири тэмсэдэг байгаа, тэмсэнэшье гэжэ президент батадхаба. «Манай хоёр орон хоорондоо бата холбоотой юм, тиин бидэ ливан аха дүүнэртээ бүхы талын туhаламжа үзүүлхын тула хүсэ шадалаа гамнахагүйбди»,— гэжэ тэрэ зааба. Урда Ливанда байhан Израилиин эзэмдэлгын сэрэгүүдые ба энэ орондо амгалан тайбан байдал дэмжэхэ зорилгоор байлгагдаhан Араб гүрэнүүдэй хоорондохи хүсэнүүдэй сэрэгүүдые адлидхаха гэhэн баруунай бүлэгөөрхидэй hэдэлгэнүүдые Х. Асад буруушааба. Тэрэнэй хуулита правительствын гуйлтаар, Ливанай газар дээрэ дайн байлдаае зогсоохын тула Сириин сэрэгүүд Ливанда оруулагдаhан байгаа гэжэ тэрэ онсолон зааба.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ hОНИН



ХҮХЮУНЭЭР АМАРНА

Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын заводой хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай үхибүүд зунай сагта hайнаар амардаг, сэнгэдэг болонхой. Мүнөө эдэнэрэй 35 үхибүүд Дээдэ Онгостойн үзэсхэлэн гоё газарта түбхинэhэн пионернүүдэй «Зорький» гэжэ лагерьта амарhан байна.

— Лагерьта амархаяа ерэhэн пионернүүд бултадаа бидэнэрэй эмхидхэhэн бүхы наадануудта эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байгаа. Илангаяа эндэ эмхидхэгдэhэн элдэб олон кружогуудта ябаhан пионернүүд өөhэдынгөө бэлиг шадабари харуулжа шадаа,— гэжэ пионервожата Инесса Дегтярова хөөрэнэ.

Лагерьта амарhан эдэнэр хоорондоо футбол, баскетбол, волейболоор hонирхолтой мүрысөөнүүдые үнгэргэдэг, халуун үдэрнүүдэй болоходо бассейн соогоо шунгадаг байгаа. Жэшээнь, «Березка», «Зорький» лагернуудта амарhан пионернүүдэй дунда футболоор болоhон мүрысөөн 7:8 гэhэн тоотойгоор дүүрээ. Эндэ «Зорький» команда шүүжэ гараhан байха юм. Богонёор хэлэхэдэ, заводой хүдэлмэришэдэй үхибүүд хүхюун сэнгэлигээр амаржа байнхай.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: горнист Сергей Щукин; Басагад бассейн соо.

В. МУЛЛЕРАН фото-текст.



ЭБТЭЙГЭЭР ДАБАБА

Июлиин 18-hаа 25 хүрэтэр районнымнай ехэ хура бороо ороо. Энэ хугасаа соо 173 миллиметр шииг нойтон гэхэ гү, али нэгэ доро бороогой хахад жэлэй нормо ороhон болоно. Ушар тиимэhээ гол горхонуудай уhан 2 метр 70 сантиметрээр нэмэжэ, hабаhаа гарахадаа, олон хүүргэнүүдые, электрын элшэ хүсэ дамжуулдаг арангануудые, харгы замуудые hандаргаhан байха юм.

Арадай депутадуудай Ахын гүйсэдкомой абаhан яаралтай шиидхэбэреэр хүн зон эмхитэйгээр гаража, гурбан үдэрэй туршада шэнэ хүүргэнүүдые бүтээhэн, арангануудые, харгы замуудые заhабарилhан байна. Тиигэжэ байгаалиин гэнэтэ аюултай хатуу шанга тэмсэлдэ хүн зоной эбтэй эетэй хүсэн диилэжэ гараа.

Тусхайлбал, тэдэ үдэрнүүдтэ ахамад мастер Валерий Раднаевич Монголовой хүтэлбэрилдэг районно электростанциин монтёрнууд, үйлэдбэриин «Жилкомхоз» управлениин Ким Дугарович Пронхеевэй толгойлhон хүдэлмэришэд, харгы замай управлениин болон модоной ажахын коллективүүд нэгэн хүн шэнгеэр гаража, байгаалиин тохёолдуулhан усалай хойшолонгуудые усадхаhан байна.

К. ТУЛУЕВ.

Аха.

ШЭНЭ КИНО

«Мосфильм» студиин кинематографистнууд эдэ үдэрнүүдтэ номин тунгалаг Байгалай эрьедэхи үзэсхэлэн гоё газарнуудаар кино буулгажа эхилэнхэй. Эдэнэр Буряадай уран зохёолшо Владимир Гомбожапович Митыповэй бэшэhэн «Алтаар баян хүбшэдэ» гэhэн романай удхаар кинофильм буулгажа байна.

Кино буулгагшадай энэ бүлэгые нютагаймнай хүбүүн, режиссер-табигша Арья Дашиев хүтэлбэрилнэ. Кино харагшад тэрэнэй буулгаhан «Три солнца», «Крик тишины» гэhэн кинофильмнүүдые hанана ёhотойт. Фильмын хүгжэмые композитор Е. Птичкин зохёоhон байна. Артистнууд И. Лапиков, З. Кириенко болон бусадтай кино харагшад уулзалдаха болоно.

Буряад орондо совет засагай яагаад тогтоогдоhон тухай хөөрэhэн энэ «Алтаар баян хүбшэдэ» гэhэн фильм Россин гүрэнэй бүридэлдэ Буряад ороной hайн дураараа ороhоор 325 жэлэй ойдо зорюулагданхай.

Манай корр.

ЗАНШАЛТА БОЛОБО

«Таловка» гэhэн шанда хүртэхын түлөө футболоор мүрысөөн мүнөөдэр Турунтаево тосхондо эхилхэнь. Таловкын түмэр бетон хэрэгсэлнүүдэй заводой үүсхэлээр энэ мүрысөөн нёдондо анха түрүүшынхиеэ үнгэргэгдэжэ, 5 команда хабаадаа hэн. Физическэ культурын ба спортын талаар районой комитет энэ мүрысөөе hайшаажа, заншалта болгохо гэhэн шиидхэбэри баталhан байха юм. Байгша оной мүрысөөндэ 7 команда хабаадалсахань.

Тус мүрысөөе эмхидхэхэ хэрэгтэ Таловкын түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой физическэ культурын болон спортын талаар инструктор Николай Федотовой гаргаhан эдэбхи үүсхэлые тэмдэглэмээр.

А. АЛИЗАДЕ.

Прибайкалиин район.

ЗУНАЙ hҮҮЛШЫН hАРА

Хэнэйшье мэдэhээр август манай Байгал шадарай зунай hүүлшын hара болоно. Энэ hарада ёhотойл халуун, хура бороогоор элбэг үдэрнүүд үзэгдэдэг гээшэ. Тиигэбэшье үглөөгүүр тээ сэбэр тунгалаг агаар, манан алтан намарай дүтэлhые hануулаад абана. Август hарада хаа хаанагүй алирhан, жэмэс эдеэшэдэг, үгэрсэ, помидор элбэг болодог, хартаабха эдеэшэдэг гээшэ.

Август hарада хододоо хура бороо элбэгээр ородог. Тиимэhээ хүдөө ажахын хүдэлмэридэ горитой hаад тойбо татана. Байгша ондо hарын түрүүшын арбан хоногой туршада республика доторнай хура бороотой, үглөөгүүр манатай байхаар хүлеэгдэнэ. Һүниндөө 9—14, хойто районуудта 2—7, үдэртөө 18—23, 22—27 градус дулаан байхаар хараалагдана. Һарын хоёрдохи, гурбадахи арбан хоногуудта hулагүй хура бороотой байжа магадгүй. Тиихэдэ hүниндөө 3—8, 8—13 градус дулаан болохо. Һарын hүүлшын үедэ hүниндөө 3 градус хүйтэн болохо, хюруу унахаар хүлеэгдэнэ. Үдэртөө 20—25, зарим нютагуудта 11—16 градус дулаан болохо.

БАМ-ай нютагуудта үүлэтэй, хура бороотой байха, аадарлахаар хүлеэгдэнэ. Һарын түрүүшын хахадта hүниндөө 6—11, 0—5, үдэртөө 18—23, 10—15 градус дулаан болохо юм.

Август hарада гол горхон, нуур сөөрэмүүд соо нугаhанай дальбараанууд олошороо. Эдэнэр үдэр хоногой үнгэрхэ тума томо боложо, ниидэжэ эхилнэ. Энэ hарада баабгайнууд жэмэсэй элбэгээр ургаhан газараар бэлшэнэ. Мүн энэ hарада гүрөөhэнэй ороон эхилнэ. Тиихэдэ Байгал дээрэ омоли загаhа олзоборилго түлэг дундаа. Һарын hүүлээр омоли загаhан түрьhөөэ хаяхаяа гол, мүрэн өөдэ үгсэжэ сахална. Республикын ажахынууд hарын hүүлшын үдэрнүүдhээ таряа хуряалгадаа ороно бшуу.

Н. АФОНИНА,
Улаан-Үдын гидрометобсерваториин директор.

БАРИЛГАШАДАЙ БЭЛЭГ

Хоёр дабхар шулуун, 90 hууритай хүүгэдэй саадай байшангые «Бурводстройн» нүүдэл оньhожоруулагдамал колоннын хүдэлмэришэд барижа, Баргажан тосхоной багашуулда эрхим бэлэг бэлдэбэ. Мастер Владимир Федорович Саснкын хүтэлбэрилдэг 3 барилгашанhаа бүридэhэн бригада энэ гоё hайхан байшангые бодхоогоо.

Баргажан тосхоной предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүүгэдэй хүмүүжүүлэгдэхэ, эрдэм мэдэсын эхин шадабарида hураха, элүүр энхэеэ хүдэржүүлхэ талаар эрхэ байдал гүйсэд түхеэрэгдэнхэй. Гэхэ зуура, энэ байшан мүнөө үеын бүхы эрилтэнүүдтэ харюусаhан онсо шэнжээрээ районойнгоо хүүгэдэй бусад саадуудhаа илгаран шалгарна гэжэ тэмдэглэмээр. Тодорхойлходо, уужам hаруул столово, наhанайнгаа илгаагаар үхибүүдэй наадаха, үбэлдөө дороhоо дулаасуулагдадаг шалатай тусхай таhалганууд, байшангууд. байшангай газаа хүүгэдэй зунай талмайхан гэхэ мэтэ түхеэрэгдэнхэй.

Саадай байшан соо хэрэгтэй бүхы мебель, шэрээ табигдаа.

Н. ГАЛДАНОВ.

ХЯАГТА ХОТОДО

ВЫСТАВКЭ БЭЛДЭГДЭНЭ

Академик В. А. Обручевой нэрэмжэтэ музейдэ «Ангай арhан угалзанууд» гэhэн выставкэ бэлдэгдэжэ байна. Тэндэ арадай урлан бүтээгшэдэй хэhэн зүйлнүүд үргэнөөр табигдаха. Тэдэнэй дунда Хойто-Байгалай районой Шэнэ-Уоян тосхоной уран гарта В. Н. Шелковниковой бүтээлнүүд олоной hонирхолые татаха байха.

БИБЛИОТЕКЫН hОНИН

«Комсомол—партиин эдэбхитэй туhалагша мүн», «Буряадай комсомолдо 60 жэл» гэhэн темэнүүдээр выставкэнүүд районно библиотекэ соо нээгдэнхэй.

Буряадай комсомолой 60 жэлэй ойдо зорюулагдаhан выставкэнь «Нугаршагүй үетэн», «Найдамтай халаан» гэхэ мэтын бүлэгүүдhээ бүридэнэ. Буряадай комсомол тухай хөөрэлдөө хэхэдэ туhатай номууд эндэ дэлгээгдэнхэй.

Харин уншалгын зал соо Илалтын 40 жэлэй ойдо зорюулагдаhан номуудай выставкэ нээгдэнхэй.

К. ШАНЫГИНА.

ХЭН, ХААНА ОШОХОБ?

▲ Улаан-Үдын ипподром дээрэ үсэгэлдэр, мүнөөдэр мори урилдаагаар Алас-Дурна зүгэй зоной түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэргэгдэнэ. Мүрысөөндэ Эрхүүгэй, Шэтын, Амарай областьнуудай, Буряадай АССР-эй командануудай хабаадалсана.

▲ Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ мүнөөдэр Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын заводой байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан hайндэрэй ехэ мүрысөөнүүд урилдаагаар болон футболоор үнгэргэгдэхэ, найр зугаа, наадан дэлгэгдэхэ юм.

▲ Аяншалга болон экскурсиин Улаан-Үдын бюрогой хүдэлмэрилэгшэд Ленинград, Москва, Благовещенск, Шэтэ хотонуудhаа ерэhэн бүлэг аяншалагшадтай Улаан-Үдэ хотын түүхэтэ газарнуудтай танилсуулха, этнографическа музей хүрэхэ юм. Мүн эдэнэр «Заря» теплоходоор Сэлэнгэ мүрэниие үгсэн Новоселенгинск ошожо, декабристнуудай музейтэй танилсаха болоно. Тиихэдэ хотын олон тоото предприятинуудай хэдэн бүлэг аяншалагшад Байгалай, Сурхайта нуурай эрьедэ амархаяа ошохо юм.

▲ «Комсомольский» арал дээрэ хотын ажалшадhаа гадна, Улаан-Үдэ станциин локомотивна депогой, түмэр хүүргэнүүдэй конструкциин заводой, нарин сэмбын комбинадай хүдэлмэрилэгшэд амархаяа ошохо, спортын мүрысөөнүүдые үнгэргэхөөр хараална.

АЯАР 900 ТОННО

Сэлэнгын целлюлозо-картонно комбинадай хамhабариин ажахын коллектив «Хүдэлмэришэдэй стол дээрэ овощ элбэгээр»... гэhэн уряа доро огородой эдеэ элбэгээр ургуулжа абаха гэhэн зорилго эртэ хабарhаа эхилжэ урдаа табиhан юм. Комбинадай энэ ажахын теплицэ соо ургуулагдадаг ургасань жэлhээ жэлдэ нэмэжэ байнхай. Үнгэрэгшэ жэлдэ найман тонно үгэрсэ, помидор хуряагдажа абтаhан hаа, байгша ондо 950 тонно огородой эдеэн хуряагдажа абтахаар хараалагдаба.

Һүүлэй мэдээнэй ёhоор, хүүгэдэй эмхи зургаануудай, предприятиин столовонуудта табан зуун тонно үгэрсэ эльгээгдээд байна.

Предприятида хамhабариин түрүүшын ажахын зургаан жэлэй урда тээ байгуулагдахада нэгэ теплицэ байhан hаа, мүнөө тэрэнь дүрбэн болгогдоо.

Н. ЦЫБИКДОРЖИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Августын 5-hаа 11 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Профсоюзуудай Орловско дуу хатарай ансамблиин концерт. 10.15 — Латвиин телевидениин баримтата фильмүүд. 10.50 — «Будильник». 11.20 — «Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 13.05— «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 13.35 — «Хүдөөгэй час». 14.35 —«Хүгжэмтэ киоск». 15.05 — Үхибүүдтэ — фильм. «Красный петух Плимутрок». 16.10 — «Аяншалагшадай клуб». 17.10—«Ну погоди!». 7, 8-дахи серинүүд. **17.30 — «Мүнөөдэр — түмэр замшанай үдэр.** 18.00— «Хүсэтэй, солбон, хүхюутэй». 19.00 — **Уласхоорондын hонин.** 19.45 — Амаршалганууды емнай тоогыт. Түмэр замшанай үдэртэ зорюулагдаhан хүгжэмтэ дамжуулга. 20..35 — «Фигаро эндэ, Фигаро тэндэ» — уран hайханай фильм. (Итали). 22.00 «Время». 22.35 — «Эстрада дээрэ Винокур». — фильм-зүжэг. 23.25 — Футболоор СССР-эй чемпионат. ЦСКА —«Арарат». 00.55 — hүүлэй hонин. (01.05 хүрэтэр).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Зарядкадаа зогсогты!». 9.15 — Суздаль городой дуу, хатарай «Ополье» ансамблиин концерт. 9.35— «Ерээдүйн дохёо ойлгохо» — баримтата фильм. 10.00 —«Ород хэлэн». 10.30 — СССР-эй гүрэнэй камерна оркестрэй концерт. 11.30 — «Үүлэн дээгүүр» — баримтата телефильм.. 12.00— ЦТ ба ВР-эй хүүгэдэй Ехэ хоорой концерт. 12.30 — «Алдар Косе и все, все все» — теле-зүжэг. 13.40 — «Уран зурааша Рузы Чариев» — баримтата фильм. 13.55 — «Человек на полустанке» —уран hайханай телефильм. 15.00—

6, ПОНЕДЕЛЬНИК

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Футболой шэнжэлэл. 10.25 — «Чилпык хэрэм шадар» — фильм-концерт. 10.05 «Юрын бэшэ концерт». — СССР-эй арадай артист С. Образцовой хүтэлбэри доро куклануудай Гүрэнэй түбэй академическэ театрай фильм-зүжэг. 12.35—hүүлэй hонин (12.40 хүрэтэр). 15.15—hүүлэй hонин. 15.35 — Эрдэм наука ажал хоёрой холбоон»— баримтата фильмүүд. 16.10— «Нүхэдэй нарата дүхэриг соо» — фильм-концерт. 17.00 — «Остров сокровищ» уран hайханай гурбан серитэй фильм. (1-дэхи сери).

Улаан-Үдэ. 18.00—«Байгал». 18.10 — «Халаан»—тележурнал. (буряадаар). 18.40—«Байкал». 19.00 — Экономикын шэнжэлэл. 19.15 — «Саяан» — хүдөөгэй ажалшад тухай дамжуулга.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ». 20.00— «Камера дэлхэй руу харана». 20.50 — «ТАСС уполномочен заявить...» (6-дахи сери). 22.00 — «Время». 22.35—Футболой шэнжэлэл. 23.05—Танай захилаар. «Хүгшэн эжынэрэй институт» — теле-зүжэг. 00.15 — **Мүнөөдэр түби дэлхэй дээрэ».**

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20—«Эзэн хүнэй мэдэрэл»—баримтата телефильм. 9.50—«Будильник». 10.20 — «Хоёр хүнэй арсалдаан» — уран hайханай телефильм. (ЧССР). 11.15 — Баримтата телефильмнүүд. 11.45 — И. Стравинский. «Петрушка» баледhээ сюитэ. 12.25— «Уулзалганууд» — фильм-концерт. 13.10 — «Шэнэ гэр»— уран hайханай фильм. (КНДР). 14.25—«Эрдэм наука ба ажабайдал». 14.55 — «Ород хэлэн». 15.25 — «Серебряная поляна» — фильм-концерт. 15.55 — «Эрэлхэг зориг тухай хуудаhанууд» — Белоруссиин партизанска хүдэлөөнэй ветерануудтай hурагшадай уулзалга. 16.35 — hүүлэй hонин.

Улаан-Үдэ. 16.40 — Сонос холнууд. 16.50 — «Экран»— теле-суглуулбари. Совет киногой 65 жэлэй ойдо. 17.50 — «Фитиль»—шог ёгто бүхэсоюзна киножурнал.

Москва. 18.00 — «Объек-

7, ВТОРНИК

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — «Ну, погоди!»—мультфильмнүүдэй 5, 6, 7, 8-дахи серинүүд. 10.35 — СССР-эй ГАБТ-ын духовой оркестрэй концерт. 11.15—«ТАСС уполномочен заявить...» (6-дахи сери). 12.25 — Арадай творчество» — теле-шэнжэлэл. 13.10 — hүүлэй hонин. (13.15 хүрэтэр). 15.15 — hүүлэй hонин. 15.30 — «Прогулка по Берлину» — гурбан серитэй уран hайханай телефильм. (2-дохи сери). 18.00 — Үхибүүдтэ ангууд тухай».

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Байгал». 18.40 — «Партиин шиидхэбэринүүдтэй тааралдуулан». «Хамтын ажалай hургуули». Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй технологическа цехэй коллектив тухай. 19.10 — «Байгал».

Москва. 19.30 — И. Гайднай симфони. 19.45—«Мүнөөдэр— түби дэлхэйдэ». 20.00— «Барилга ба архитектура»— киножурнал. 20.10 — «Манай саад». 20.40 — «ТАСС уполномочен заявить...» (7-дохи сери). 22.00—«Время». 22.30 — «И образ мой предстанет тебе...» И. С. Тургенев. Фильм-концерт. 23.45 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэйдэ». 24.00—Футболоор СССР-эй чемпионат. «Спартак» — «Зенит» (01.50 хүрэтэр).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — «Трава у дома» — баримтата фильм. 9.40 — «И вечный бой...» Александр Блогой ажабайдалhаа». Уран hайханай телефильм. 10.50—«Хүбүүхэн ба басагахан» — мультфильм. 11.00 — Академик В. И. Вернадский. 11.45—«Эдиршүүлэй творчество». 12.15 — «Шатарай hургуули». Бэлиг шадабариин хэшээлнүүд. 12.45— Искусствын мастернууд. СССР-эй арадай артист Д. Баниoнис. 13.55 — «Түрүүшын дуран тухай долоон хөөрөөн» — үхибүүдтэ зорюулагдаhан уран hайханай телефильм. 15.00 — Француз хэлэн. 15.30 —«Этот фантастический мир». 16.40—hүүлэй hонин. 16.45— 18.30 — Забhарлалга.

СРЕДА, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — «Ан амитадай байдал». 10.55 — «Эдиршүүлэй творчество». 11.20 — «ТАСС уполномочен заявить...» (7-дохи сери). 12.40 — hүүлэй hонин. (12.45 хүрэтэр). 15.15—hүүлэй hонин. 15.30 — «Табан жэл—хүн бүхэнэй хэрэг»—баримтата фильмүүд. 16.00 — С. Рахманиновай хүгжэм. 16.40—«Остров сокровищ» (3-дахи сери). 17.45 — «Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ». 18.15 — Емелиан Буков. Ажабайдалайнь, зохёон байгуулхы ажалайнь шатанууд.

Улаан-Үдэ. 19.00—«Байгал». 19.10 — «Байкал».

Москва. 19.30 — «Загаhашан» — тележурнал. 19.45— «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ». 20.00 — «Сказка про Колобок»—мультфильм. 20.10 — «Эб найрамдал ба залуушуул». 20.50—«ТАСС уполномочен заявить...» (8-дахи сери). 22.00—«Время». 22.35— Останкинадахи концертнэ студида уран зохёолшо А. Алексинтэй уулзалга. 23.50—П. И. Чайковскиин хүгжэм Польшын камерна оркестр гүйсэдхэнэ. 00.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ» — (00.35 хүрэтэр.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильмүүд. 10.00 «78-ой микрорайон» — уран hайханай телефильм (Венгри). 11.00 — Академик В. А. Обручев. 11.30 — «...16 наhатай, тэрээнhээ аха...». 12.10—«Хүхюун карусель», «Кораблик», «Как лечить удава» — мультфильмнүүд. 12.40 — «Шанга hалхинай хаhа»—уран hайханай фильм. (Вьетнам). 14.15 — Немец хэлэн. 2-дохи жэлэй hурагшадта. 14.45—Залуушуултай уулзалга. Инженер тухай үгэ. РСФСР-эй дээдэ болон тусхай дунда hургуулиин министр, академик И. Ф. Образцов, СССР-эй автомобильна промышленностиин министрэй орлогшо А. С. Кобзев дамжуулгада хабаадана. 15.20 — Ород арадай инструментнүүдэй «Аюшка» ансамблиин концерт. 15.40— Уран зурагша Г. Ханджян. 16.05—«Гэр бүлэ ба hургуули» — тележурнал. 16.35 — hүүлэй hонин. 16.40—18.05— Забhарлалга.

9, ЧЕТВЕРГ

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — «Аяншалагшадай клуб». 10.55 — Н. Паганиниин концерт. 11.15 — «ТАСС уполномочен заявить...» (8-дахи сери). 12.25 — СССР-эй арадай артистка Т. Синявскаягай концерт. 12.55 — hүүлэй hонин. (13.00 хүрэтэр). 15.15 — hүүлэй hонин. 15.35 — «Үглөөдэр тухай бодомжолон» — баримтата телефильм. 15.45 — «...16-тай, тэрээнhээшье аха». 16.25— «Шатарай hургуули». 17.00 — Үхибүүдтэ — фильм. «Черная гора».

Улаан-Үдэ. 18.25 — «Байгал — 18.35 — Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 18.50 — «Хүнгэлэлтэтэй гансахан анги». 19.30 — «Байгал».

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэйдэ». 20.00 — «Эрдэм наука ба ажабайдал». 20.30 — Гэр бүлын «Чиковани» ансамбль дуулана. 20.50— «ТАСС уполномочен заявить...» (9-дэхи сери). 22.00 — «Время». 22.35 — Джаз хүгжэм. 4-дэхи дамжуулга. 23.35 — «У нас такие девушки» — баримтата фильм. 23.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ». (24.00 хүрэтэр).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Сумбарын аялганууд». 9.40 — «Вратарь»—уран hайханай фильм. 10.55 — Э. Багрицкиин поэзи. 11.35 — «Үхибүүдтэ ангууд тухай». 12.05 — «Хайшан гээд, юундэ ПТУ-да hурганаб?» — залуу слесарь-инструментальщигуудай бүхэсоюзна конкурс. 12.35 — «Полкын хүбүүн» — үхибүүдтэ зорюулагдаhан уран hайханай телефильм. 13.45 — Испан хэлэн. 14.15 — «Манай саад». 14.45— «Табан үдэшэ» — уран hайханай фильм. 16.25 — hүүлэй hонин. 16.30 — 18.25 — Забhарлалга.

10, ПЯТНИЦА

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — «Үглөөнэй гимнастика». 9.55 — «Бидэнтэй хамта хэ, бидэнтэй адляар хэ, бидэнhээ үлүүгээр хэ». 10.55 — «Нүхэр партком» — баримтата телефильм. 11.15 — «ТАСС уполномочен заявить...» (9-дэхи сери). 12.25 — «Жаргалай хүгжэм бэлэглыт» — духовой оркестр наадана. 13.00 — hүүлэй hонин. (13.05 хүрэтэр). 15.15 — hүүлэй hонин. 15.35— «Түрүүлэгшын корпус» — баримтата фильм. 16.30 —«Ород хэлэн». 17.05 — Үхибүүдтэ— фильм. «Был настоящим трубачом». 18.10 —«Эквадор — страна на экваторе» — баримтата телефильм.

Улаан-Үдэ. 18.40 — «Байгал». 18.50 — «Талын галнууд» — тележурнал (буряадаар). 19.20 — «Байкал».

Москва. 19.45—«Мүнөөдэр— түби дэлхэйдэ». 20.00 — «Һарын ара тала»—мультфильм. 20.10 — «Хани барисаан» — тележурнал. 20.50 — «ТАСС уполномочен заявить...» (10-дахи сери). 22.00 — «Время». 22.35 — «Ильинский Зощенко тухай» — фильм-концерт. 23.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ»

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Үглөөнэй гимнастика. 9.20 — «Поросёнок в колючей шубке», «Веселая карусель», «Как слон в яму угодил» — мультфильмнүүд. 9.50 — «Игра» — уран hайханай телефильм (Польшо). 10.40 — Казахай ССР-эй гүрэнэй дуу, хатарай ансамблиин концерт. 11.10 — «Зэдэлыш, манай дуун». ЦТ ба ВР-эй хүүгэдэй Ехэ хоорой хабаадалгатай концерт. 11.55 — Академик С. В. Обручев. 12.40 — «Полкын хүбүүн» (2-дохи сери). 13.45 — «Бидэ БАМ баринабди». 14.15 — «Ураалай онтохошон». П. П. Бажовой ажабайдал, творчество тухай. 15.10 — Англи хэлэн. 1-дэхи жэлээ hурагшадта. 15.40 — «Шэдитэ түүхэ» — үхибүүдтэ зорюулагдаhан хүгжэмтэ

11, СУББОТО

ФИЗКУЛЬТУРНИГАЙ ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — «Үглөөнэй гимнастика. 9.45 — физкультурнигай үдэртэ. Баримтата телефильм. 10.30 — «Зунай зулгы сагай аялганууд» — хүгжэмтэ дамжуулга. 11.10 — «Спортлотогой» 32-дохи тираж. 11.20 — «ТАСС уполномочен заявить...» (10-дахи сери). 12.30 —«Аюулгүй зам». 13.00 — Агуу Илалтын 40 жэлэй ойдо. «Илагшад» гэжэ фронтын нүхэдэй клуб. 14.30 — Совет дуунай концерт. 14.45 — «hонирхолтой хуби заяатай хүнүүд» гэhэн циклhээ. «Уг залгамжалагшад» гэhэн баримтата телефильм. 15.15 — «Гэр бүлэ ба hургуули» — тележурнал. 15.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэйдэ». 16.00 — Үхибүүдтэ— фильм. «Домино». 17.00 — **Мүнөөдэр — Физкультурнигай үдэр. СССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй дэргэдэхи Физкультура болон спортын комитедэй түрүүлэгшэ М. В. Грамов үгэ хэлэхэ.** 17.15 — «Лицензия на насилие» — баримтата фильм. США-гай неофашис болон кукулуксклан эмхинүүдэй гэмтэ ябуулганууд тухай. 17.35 — «Юрэ бусын юумэн». 19.10 — «Трое из Простоквашино», «Каникулы в Простоквашино» — мультфильмнүүд. 19.50 — «Тот самый Мюнхгаузен» — уран hайханай телефильм (1, 2 серинүүд). 22.00—«Время». 22.35— Физкультурнигай үдэртэ. Союзуудай байшангай Колонно залhаа концерт. Түгэсхэлдэнь — hүүлэй hонин (00.20 хүрэтэр).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Үглөөнэй гимнастика». 9.15 — «Элүүр энхэ байха гээ hаа» — физкультурнигай зүбшөөлнүүд. 9.35 — Мелитополиин пионернүүд болон hурагшадай ордоной ансамблиин концерт. 10.05 — Мультфильмнүүд. 10.25 — Городууд тухай баримтата фильмүүд. 11.05 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 11.35 — Ритмическэ гимнастика. 12.05 — «Аяншалагшадай клуб». 13.05 — Евгений Светлановай ажабайдалhаа нэгэ намар» — фильм-концерт. 14.10 — Москвагай М. Горькиин нэрэмжэтэ СССР-эй уран hайханай академическэ театрай «Три сестры» гэhэн фильм-зүжэг. 17.35 —

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ— 2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов —2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская —2-33-61, выпускающие— 2-35-95, отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ, ул. Ленина. Н-01513. Заказ № 180. Индекс